

LEGEA

asociațiilor de economii și împrumut

privind uniunile de credit

nr. 139-XVI din 21.06.2007

Monitorul Oficial nr.112-116/506 din 03.08.2007

* * *

CUPRINS

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1. Scopul și obiectul prezentei legi
- Articolul 2. Domeniul de aplicare
- Articolul 3. Noțiuni principale
- Articolul 4. Scopul, principiile și particularitățile activității asociației

Capitolul II

ASOCIAȚIA

- Articolul 5. Denumirea și sediul asociației
- Articolul 6. Organele de conducere și de control ale asociației
- Articolul 7. Serviciile acordate de asociație
- Articolul 8. Normele de prudență financiară
- Articolul 9. Drepturile și obligațiile asociației
- Articolul 10. Restricții în activitatea asociației
- Articolul 11. Răspunderea asociației și a membrilor ei
- Articolul 12. Cerințele față de administratori
- Articolul 13. Conflictul de interese
- Articolul 14. Confidențialitatea informațiilor
- Articolul 15. Păstrarea documentelor și accesul la ele
- Articolul 16. Filialele și reprezentanțele

Capitolul III

MEMBRII ASOCIAȚIEI

- Articolul 17. Condițiile de obținere a calității de membru
- Articolul 18. Cererea de primire în asociație
- Articolul 19. Drepturile membrului asociației
- Articolul 20. Obligațiile membrului asociației
- Articolul 21. Cota de membru
- Articolul 22. Răspunderea pentru nerambursarea împrumutului și/sau neplata dobânzii aferente la scadență
- Articolul 23. Încetarea calității de membru
- Articolul 24. Registrul membrilor asociație

Capitolul IV

CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA DE STAT A ASOCIAȚIEI

- Articolul 25. Constituirea asociației
- Articolul 26. Statutul asociației
- Articolul 27. Înregistrarea de stat

Capitolul V

LICENȚIEREA ASOCIAȚIEI

Articolul 28. Licențierea asociației

Articolul 29. Categoriile licenței și condițiile de licențiere

Articolul 30. Declarația de eliberare sau cererea de reperfectare a licenței

Articolul 31. Suspendarea licenței

Articolul 32. Retragerea licenței

Capitolul VI

REZERVELE ȘI LICHIDITATEA

Articolul 33. Rezerva instituțională

Articolul 34. Rezervele

Articolul 35. Lichiditatea

Capitolul VII

ORGANELE DE CONDUCERE ȘI DE CONTROL ALE ASOCIAȚIEI

Articolul 36. Adunarea generală și competența ei

Articolul 37. Convocarea adunării generale

Articolul 38. Desfășurarea adunării generale

Articolul 39. Reprezentarea membrilor la adunarea generală

Articolul 40. Consiliul și competența lui

Articolul 41. Alegerea consiliului și activitatea lui

Articolul 42. Directorul executiv

Articolul 43. Comisia de cenzori

Capitolul VIII

EVIDENȚA CONTABILĂ, RAPOARTELE FINANCIARE ȘI AUDITUL

Articolul 44. Evidența contabilă și rapoartele financiare

Articolul 45. **Auditul**

Controlul intern, auditul intern și gestiunea riscurilor

Capitolul IX

REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII ASOCIAȚIILOR.

REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA ASOCIAȚIEI

Articolul 46. Reglementarea și supravegherea activității asociațiilor

Articolul 47. Reorganizarea asociației

Articolul 48. Lichidarea asociației

Capitolul X

ACȚIUNILE ILEGALE ȘI MĂSURILE DE STABILIZARE.

FONDUL DE STABILIZARE

Articolul 49. Acțiunile ilegale și măsurile de stabilizare

Articolul 50. Fondul de stabilizare

Capitolul XI

ASOCIAȚIA CENTRALĂ

Articolul 51. Scopul și principiile activității asociației centrale

Articolul 52. Activitatea asociației centrale

Articolul 53. Membrii asociației centrale

Articolul 54. Constituirea și licențierea asociației centrale

Articolul 55. Organele de conducere și de control ale asociației centrale. Auditul

Articolul 56. Statutul asociației centrale

Capitolul XII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 57. Dispoziții tranzitorii

Articolul 58. Dispoziții finale

Notă: În cuprinsul legii, cuvintele “Capital instituțional” și “capital instituțional” se substituie, respectiv, cu cuvintele “Rezervă instituțională” și “rezervă instituțională” conform Legii nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012

Notă: În cuprinsul legii, cuvintele “asociației de economii și împrumut” se substituie, respectiv, cu cuvintele “uniune de credit conform Legii nr. din .2014, în vigoare .2014

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și obiectul prezentei legi

(1) Prezenta lege are ca scop protecția drepturilor și intereselor legale ale membrilor asociațiilor de economii și împrumut.

(2) Prezenta lege are ca obiect reglementarea relațiilor ce reies din exercitarea dreptului persoanelor la libera asociere prin constituirea de asociații de economii și împrumut.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege se aplică asociațiilor de economii și împrumut.

(2) Asupra asociațiilor de economii și împrumut nu se extinde acțiunea legilor și altor acte normative care reglementează activitatea instituțiilor financiare și asociațiilor obștești.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni principale:

administrator – membru al consiliului, membru al comisiei de cenzori, director executiv, contabil-șef, conducător al filialei sau reprezentanței, precum și alte persoane abilitate, conform legislației sau statutului asociației de economii și împrumut, să-și asume obligații, de sine stătător sau împreună cu alții, în numele și în contul asociației;

Se expun în redacție nouă

asociație centrală – asociație de economii și împrumut ai cărei fondatori și membri pot fi doar asociațiile de economii și împrumut și care, în activitatea sa, se conduce de prezenta lege;

asociație de economii și împrumut, denumită în continuare *asociație*, – organizație necomercială cu statut juridic special, constituită benevol de persoane fizice și juridice, asociate pe principii comune, care acceptă de la membrii săi depuneri de economii, le acordă acestora împrumuturi, precum și alte servicii financiare, în conformitate cu categoria licenței pe care o detine;

autoritate de supraveghere – Comisia Națională a Pieței Financiare;

rezervă instituțională – fonduri proprii pe care asociația trebuie să le dețină și să le mențină în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere;

depunere de economii – sumă de bani, depusă în asociație de către membrul acesteia pe baza contractului în scris, pe termen stabilit sau la vedere, cu sau fără dobândă, care urmează a fi restituită la scadență sau la cerere, **dacă asociația dispune de resurse destule pentru a acoperi această cerere;**

fond de lichidități supralichidități – fond constituit, în scopul asigurării centralizate cu lichidități a asociațiilor, din mijloace ale asociațiilor care **dispun de mijloace financiare temporar libere pentru investiții acceptate de la membrii lor depuneri de economii** în mărimea și în modul stabilite de autoritatea de supraveghere;

fond de stabilizare garantare a depunerilor – fond de mijloace bănești centralizat în scopul acordării de asistență asociațiilor, constituit, gestionat și utilizat conform actelor normative ale autorității de supraveghere;

măsură de stabilizare – măsură aplicată de autoritatea de supraveghere față de asociație în scopul înlăturării încălcărilor și neajunsurilor depistate, precum și în scopul îmbunătățirii situației existente.

textul unor noțiuni principale se modifică, se substituie, se completează, se expun în redacție nouă cu următorul cuprins, după cum urmează:

uniune de credit, denumită în continuare *uniune sau asociație*, – instituția financiară nebanară, denumită abreviat U.C., este asociație cu statut juridic special al cărei capital social este în întregime divizat în cote sociale ale cărei obligații sînt garantate cu patrimoniul societății, constituită benevol de persoane fizice și juridice, asociate pe principii comune de ordin economic, social și cultural, care prestează servicii financiare, în conformitate cu categoria licenței pe care o deține și prevederile prezentei legi;

asociație centrală – instituția națională unică autorizată, constituită prin asocierea de uniuni de credit, responsabilă de dezvoltarea și stabilitatea sistemului uniunilor de credit în limitele de competență stabilite de prezenta lege, avînd ca scop reprezentarea la nivel național și internațional a intereselor membrilor săi și alte atribuții stabilite de prezenta lege;

membru cu drepturi depline al uniunii de credit – poate fi orice persoană **fizică și juridică** care are capacitate deplină de exercițiu, **are domiciliul/reședința/locul de muncă** în raza teritorială de operare a uniunii de credit conform licenței, a subscris și a achitat cel puțin o cotă socială în mărime de 1000 lei fiecare și poate deține nu mai mult de 5 cote sociale;

cotă socială de membru – determină dreptul membrului uniunii de credit de a participa la conducerea societății, de a primi dividende, precum și o parte din bunurile uniunii în cazul lichidării acesteia;

membru asociat al uniunii de credit – poate fi orice persoană **fizică și juridică** care are capacitate deplină de exercițiu, **are domiciliul/reședința/locul de muncă** în raza teritorială de operare a uniunii de credit conform licenței, care a aderat pe

baza liberului consimțământ în scopul de a beneficia de serviciile financiare acordate de aceasta și a achitat cota de aderare inițială;

organ de conducere - organul sau organele ale unei uniuni de credit, care sînt numite în conformitate cu prezenta lege, și sînt împuternicite să stabilească strategia, obiectivele și direcția generală de activitate a instituției, și care supraveghează și monitorizează procesul decizional de conducere, precum și poartă responsabilitate pentru activitatea de conducere curentă și eficiență a instituției;

control intern – proces continuu realizat de organele de conducere, sau alte persoane autorizate în acest scop, din cadrul uniunii de credit și al asociației centrale, destinat să furnizeze o asigurare rezonabilă pentru îndeplinirea obiectivelor de activitate în condiții de eficiență și de performanță:

a) de informare, care include activități cu privire la asigurarea integrității și furnizarea la timp și în volum complet a informațiilor financiare membrului (consumatorului de produse financiare) și organelor de conducere, în condițiile prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere;

b) de conformitate – conformarea cu actele legislative și normative aplicabile, precum și cu politicile și procedurile interne, inclusiv organizarea evidenței contabile, tratamentul informațiilor, evaluarea riscurilor și sistemele de măsurare a acestora;

audit intern - examinarea obiectivă a modului de realizare a administrării riscurilor, a sistemului de control intern și a proceselor de conducere ale uniunii de credit, în scopul furnizării unei asigurări rezonabile că acestea funcționează corespunzător și vor permite atingerea obiectivelor de activitate, precum și în scopul formulării unor recomandări de îmbunătățire a activității acestora;

profil de risc – totalitatea riscurilor la care este expusă o uniune de credit în funcție de nivelul de risc pe care este dispusă să îl accepte și riscurile asumate prin deciziile organelor de conducere în procesul decizional și al strategiei de activitate;

administrarea riscurilor semnificative - proces focalizat pe analiza profilului de risc al instituției financiare nebancare, în vederea stabilirii unui raport adecvat între profit și riscurile pe care aceasta și le asumă în desfășurarea activității;

expunere la risc - orice risc al unei uniuni de credit și al asociației centrale, efectiv sau potențial, care decurge din serviciile prestate, cum ar fi: acordare de credite, acceptare de depuneri de economii, emiterea de garanții, asumarea de angajamente de garantare și asumarea de angajamente de finanțare, alte forme de finanțare de natura creditului, investiții în valori mobiliare, acceptate în condițiile prezentei legi, și alte plasamente;

instituție de credit de importanță sistemică - asociația centrală și uniunea de credit de categoria B și C sau o instituție al cărei faliment sau a cărei funcționare defectuoasă ar putea declanșa un risc sistemic;

risc sistemic - înseamnă un risc de perturbare a sistemului uniunilor de credit care poate avea consecințe negative foarte grave pentru sistem în ansamblu și pentru membrii sau clienții acesteia;

risc operațional - reprezintă pierderea potențială, inclusiv nerealizarea profitului estimat, pe care o poate suporta o instituție de credit în urma unor decizii

de politică creditară sau de ordin administrativ, în special, prin nerespectarea cerințelor legale și contractuale interne sau datorită erorilor profesionale, precum și în cazul influenței factorilor externi, inclusiv condițiile economice și progresul tehnologic;

risc de conformitate – riscul ca o uniune de credit să suporte sancțiuni prevăzute de cadrul de reglementare, să înregistreze pierderi financiare semnificative sau afectarea reputației, ca urmare a neconformării acesteia cu prevederile actelor legislative și normative, ale politicilor și procedurilor interne, precum și ale codului de conduită stabilit de asociația centrală, aplicabile activității sale;

risc de credit – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profitului și capitalului, determinată de neîndeplinirea sau aplicarea defectuoasă de către debitor a obligațiilor contractuale, care afectează negativ operațiunile sau situația financiară a asociației;

risc de rată a dobânzii – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii;

risc aferent tehnologiei informației – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de inadecvarea strategiei și politicii IT, a tehnologiei informației și a procesării informației, cu referire la capacitatea de gestionare, integritatea controlabilitatea și continuitatea acesteia, sau de utilizarea necorespunzătoare a tehnologiei informației;

risc reputațional – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de percepția nefavorabilă asupra imaginii unei uniuni de credit de către clienți, asociați sau autoritatea de supraveghere;

risc de lichiditate – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, determinat de incapacitatea uniunii de credit de a-și îndeplini obligațiile la scadența acestora;

conflict de interese – acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al personalului și membrilor structurii de conducere ai uniunii de credit și asociației centrale contravine interesului acesteia, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea acestora în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a obligațiilor care le revin în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

[Art.3 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

[Art.3 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Articolul 4. Scopul, principiile și particularitățile activității asociației

(1) Asociația are ca scop sprijinirea activităților legale ale membrilor săi în vederea îmbunătățirii condițiilor economice și sociale ale acestora prin acordarea serviciilor specificate la art.7.

(2) Principiile activității asociației sînt:

a) asocierea benevolă a persoanelor fizice și juridice prin comunitate teritorială, profesională, religioasă sau de interese și libera disociere, în conformitate cu legislația;

La articolul 4, alineatul (2), lit.b) și lit.c) se expun în redacție nouă cu următorul cuprins:

b) participarea personală sau prin reprezentant a membrilor ei în organele de conducere și de control, în conformitate cu legislația;

c) egalitatea în drepturi personale nepatrimoniale a membrilor asociației, indiferent de mărimea cotei de membru, inclusiv deținerea de către fiecare membru al asociației a unui singur vot în organele de conducere;

d) accesul egal al membrilor ei la serviciile de acceptare a depunerilor de economii, de acordare a împrumuturilor și la alte servicii oferite în conformitate cu legislația, cu categoria licenței deținute, cu statutul și cu politicile asociației;

b) participarea personală sau prin reprezentant a membrilor în organele de conducere și de control, deținerea de către fiecare membru al uniunii de credit a unui singur vot în organele de conducere, indiferent de numărul de cote sociale deținute în conformitate cu prezenta lege;

c) alegerea, prin vot, a organelor de conducere și de control;

d) egalitatea în drepturi a membrilor asociației privind serviciile acordate în conformitate cu legislația, cu categoria licenței deținute, cu statutul și cu politicile uniunii de credit;

e) minimalizarea riscurilor asociației.

(3) Asociația nu poate avea mai puțin de 50 de membri.

Articolul 4, alineatul (3) se expune în redacție nouă cu următorul cuprins:

(3) Cotele sociale de membru cu drepturi depline se achită integral la momentul subscrierii, prin aporturi în mijloace bănești, nefiind permise aporturile în natură.

(4) Asociația se constituie pe termen nelimitat, dacă statutul ei nu prevede altfel.

alineatul (5) se expune în redacție nouă cu următorul cuprins:

(5) Profitul anual al asociației, în cazul obținerii acestuia, se direcționează, în primul rând, spre conformarea cu cerința privind rezerva instituțională, stabilită în condițiile art.33, apoi spre rezervele asociației, în conformitate cu prezenta lege, cu actele normative ale autorității de supraveghere și cu statutul asociației.

(5) Profitul (pierderile) asociației se stabilește în conformitate cu prevederile din prezenta lege, actele normative ale autorității de supraveghere de și statutul asociației. Hotărârea de repartizare a profitului net anual al asociației, în cazul obținerii acestuia, se aprobă de adunarea generală anuală a membrilor cu drepturi depline ai asociației, la propunerea consiliului asociației, care se direcționează spre:

a) conformarea cu cerința privind rezerva instituțională, stabilită în condițiile art.33;

b) rezervele asociației;

c) dividende ale membrilor cu drepturi depline ai asociației.

Articolul 4 se completează cu trei alineate noi, cu următorul cuprins:

(6) Pierderile asociației se acoperă de către membrii cu drepturi depline ai asociației, în baza hotărârii adunării generale anuale.

(7) Asocierea uniunilor de credit la asociația centrală este obligatorie. Condițiile și procedura de asociere se stabilesc prin actul constitutiv al asociației centrale.

(8) Asociațiile pot să ofere servicii în condițiile prezentei legi, inclusiv să atragă depozite sau alte fonduri rambursabile de la membrii acestora, precum și de la persoane fizice, juridice ori alte entități, care au reședința sau locul de muncă, respectiv au sediul juridic și desfășoară activitate, în raza teritorială stabilită în licență.

Capitolul II ASOCIAȚIA

Articolul 5. Denumirea și sediul asociației

(1) Denumirea deplină a asociației va conține în mod obligatoriu sintagma "Asociația de Economii și Împrumut" sau abrevierea "A.E.Î."

La alin.1 textul "Asociația de Economii și Împrumut" se substituie cu textul "Uniune de Credit", respectiv textul "A.E.Î." se substituie cu textul "U.C."

(2) Organele de conducere ale asociației activează la sediul acesteia.

Articolul 6. Organele de conducere și de control ale asociației

(1) Organele de conducere ale asociației sînt:

- a) adunarea generală a membrilor ei;
- b) consiliul;
- c) directorul executiv.

(2) Organul de control al asociației este comisia de cenzori.

Articolul 7. Serviciile acordate de asociație

(1) Asociația, în funcție de categoria licenței deținute, poate oferi membrilor săi următoarele servicii:

- 1) acordarea de împrumuturi;
- 2) acceptarea următoarelor tipuri de depuneri de economii:
 - a) la termen;
 - b) la vedere;
- 3) acordarea de servicii aferente împrumuturilor;
- 3¹) acordarea serviciilor de intermediere în asigurări în calitate de agent bancassurance;

alineatul (1), punctul 3) se completează cu două alineate noi 3²) și 3³), cu următorul cuprins:

3²) emitere de garanții și asumare de angajamente (de garantare sau de finanțare), în limitele stabilite de autoritatea de supraveghere;

3³) operațiuni de factoring;

3⁴) operațiuni în valută străină (de schimb valutar) aferente activităților permise, cu respectarea tuturor condițiilor prevăzute de reglementările în domeniu;

operațiuni cu metale și pietre prețioase și obiecte confecționate din acestea;

inchiriere de casete de siguranță;

operațiuni de leasing;

emiterea și administrarea cardurilor de credit pentru clienți și pot desfășura activități legate de procesarea tranzacțiilor cu acestea, cu respectarea reglementărilor în domeniu.

administrarea fondurilor publice acordate cu destinație pentru microfinanțare de agențiile guvernamentale, cu respectarea condițiilor prevederilor legale și contractuale

4) acordarea de consultatii:

alineatul (1), punctul 4) se expune în redacție nouă cu următorul cuprins:

4) acordarea de servicii de consultanță cu privire la structura capitalului, strategia de afaceri și alte aspecte legate de afaceri comerciale, servicii legate de fuziuni și achiziții și prestarea altor servicii de consultanță aferente activității de creditare nebancaară;

5) acordarea altor servicii, cu acordul scris al autorității de supraveghere.

5) acordarea altor activități și servicii, în măsura în care acestea se circumscriu domeniului financiar, cu respectarea prevederilor legale speciale care reglementează respectivele activități, dacă este cazul, cu acordul scris al autorității de supraveghere.

(2) Asociația poate investi mijloacele sale bănești, neutilizate la acordarea împrumuturilor, în conformitate cu politica de investiții aprobată de consiliu. Totodată, efectuarea investițiilor în capital sau în valori mobiliare ale societăților comerciale și instituțiilor financiare supuse controlului din partea autorității de supraveghere sau a Băncii Naționale a Moldovei, cu excepția instrumentelor financiare derivate, se permite doar asociațiilor care dețin licență de categoria B sau C și asociațiilor centrale și doar cu acordul scris al autorității de supraveghere.

(3) La îndeplinirea activităților specificate la alin.(1) și (2), asociația este obligată să respecte cerințele și limitele stabilite de autoritatea de supraveghere.

(4) Asociația nu are dreptul să acorde alte servicii financiare sau servicii de alt gen, să încalce condițiile de licențiere, precum și să efectueze activități comerciale sau de producție, altele decât cele stabilite în licența deținută și care reies nemijlocit din acestea.

[Art.7 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

sau activitățile și serviciile care nu se includ în licență, dar se desfășoară în baza contractelor de mandat încheiate sau în alt mod, stabilit de legislație.

Articolul 8. Normele de prudență financiară

(1) Autoritatea de supraveghere stabilește normele de prudență financiară, aplicate tuturor asociațiilor licențiate, în scopul protecției intereselor membrilor acestora, prevenirii, controlului și gestionării riscurilor asociațiilor și ale întregului sistem.

(2) Asociațiile sînt obligate să respecte normele de prudență financiară, stabilite de autoritatea de supraveghere pentru fiecare categorie de licență deținută, norme care se referă cel puțin la cerințele privind:

a) rezerva instituțională;

b) limitele maxime la acordarea împrumuturilor, la efectuarea investițiilor în imobil și în alte active;

c) lichiditatea, corespunderea scadențelor și ratelor dobânzilor aferente creanțelor și datoriilor;

d) evaluarea și clasificarea activelor, formarea provizioanelor pentru acoperirea pierderilor din împrumuturi;

e) achitarea și menținerea nivelului minim al investițiilor și contribuțiilor în fondul de lichidități și, respectiv, în fondul de stabilizare;

f) stabilirea procedurilor și evidențelor operative privind identificarea și înregistrarea tuturor expunerilor mari la riscuri și administrarea riscurilor semnificative.

(3) Toate operațiunile de acordare a împrumuturilor și de acceptare a depunerilor de economii vor fi documentate prin contracte corespunzătoare semnate de părți, ce vor reflecta clar sumele, termenele, ratele dobânzilor și alte condiții necesare, în conformitate cu prevederile legislației și cu politicile respective ale asociației.

(4) Organele de conducere și de control ale asociației și ale asociației centrale au obligația de a înștiința fără întârziere autoritatea de supraveghere despre orice încălcare a normelor de prudență financiară.

[Art.8 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 9. Drepturile și obligațiile asociației

(1) Asociația este în drept:

a) să dispună de patrimoniul său;

b) să dobândească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și nepatrimoniale;

c) să-și asume obligații;

d) să ia împrumuturi de la asociația centrală al cărei membru este, precum și de la alți creditori cu excepția persoanelor fizice;

e) să achiziționeze active ale altei asociații, inclusiv ale asociației centrale;

f) să se prezinte în calitate de reclamant sau pîrît în instanța judecătorească.

(2) Asociația este obligată să activeze în conformitate cu legislația, cu statutul și cu regulamentele interne, inclusiv:

a) să ofere, la solicitarea membrilor, informații privind activitatea sa, în conformitate cu prezenta lege și cu statutul său;

b) să prezinte, în conformitate cu Legea contabilității, cu standardele naționale de contabilitate și actele normative ale autorității de supraveghere, rapoarte financiare și specializate, alte documente, informații și date despre activitatea sa;

c) în cazul acceptării depunerilor de economii de la membrii săi, să participe la constituirea fondului de lichidități și a fondului de stabilizare, în mărimea și în modul stabilite de autoritatea de supraveghere;

d) să permită personalului autorității de supraveghere și administratorilor insolvabilității accesul în sediu, în filiale și în reprezentanțe și să coopereze cu ei;

e) să execute actele normative ale autorității de supraveghere și să asigure implementarea măsurilor de stabilizare.

[Art.9 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 10. Restricții în activitatea asociației

Asociația nu este în drept:

a) să acorde servicii persoanelor care nu sînt membri ai asociației;

litera a) se expune în redacție nouă, cu următorul cuprins:

a) să acorde servicii persoanelor care nu sînt membri ai asociației, cu excepția serviciilor de asigurare;

b) să desfășoare activități sau operațiuni în străinătate;

c) să acorde servicii sau să efectueze investiții, conform art.7, în valută străină;

d) să efectueze investiții în capital, în valori mobiliare sau în instrumente financiare derivate ale cooperativelor și societăților comerciale, altele decît cele menționate la art.7 alin.(2);

e) să accepte depuneri de economii pentru rambursarea datoriilor asociației, inclusiv a creditelor și împrumuturilor primite de aceasta.

Articolul 10 se completează cu două litere noi f) și g), cu următorul cuprins:

f) atragerea de depozite sau de alte fonduri rambursabile, dacă nu deține tipul de licență respectiv sau cînd asociația se află în proces de remediere financiară sau stare de insolvabilitate;

g) gajarea cotelor sociale proprii pe contul datoriilor asociației.

[Art.10 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

h) acordarea de credite, condiționată de acceptarea de către client a unor servicii care nu au legătură cu operațiunea de creditare respectivă.

Articolul 11. Răspunderea asociației și a membrilor ei

(1) Asociația răspunde pentru obligațiile sale cu întreg patrimoniul deținut cu titlu de proprietate.

(2) Membrii asociației nu răspund pentru obligațiile asociației, iar aceasta nu răspunde pentru obligațiile membrilor săi.

Articolul 12. Cerințele față de administratori

(1) Administratorii trebuie să corespundă cerințelor stabilite de actele normative ale autorității de supraveghere privind calificarea, experiența, studiile, reputația de afaceri, legăturile de rudenie. Directorul executiv și contabilul-șef urmează să fie atestați de către autoritatea de supraveghere, cu eliberarea certificatului de calificare.

(2) Administratorii trebuie să fie membri ai asociației. Această cerință nu se referă la directorul executiv, la contabilul-șef al asociației și la conducătorul filialei și/sau al reprezentanței, care pot să nu fie membri ai asociației. Administratorii încep să își exercite atribuțiile în cazul cînd se conformează cerințelor prevăzute la alin.(1). Administratorii asociației care deține licența de categoria B sau C încep să își exercite atribuțiile numai după confirmarea lor în funcție de către autoritatea de supraveghere în conformitate cu procedura stabilită prin actele sale normative. Confirmarea administratorilor menționați în funcțiile respective de către autoritatea de supraveghere se va efectua în termen de 30 de zile calendaristice.

(3) Nu poate fi administrator al asociației persoana care:

a) ocupă altă funcție în aceeași asociație, cu excepția funcției de membru al comitetului de creditare;

b) este administrator al altei asociații, cu excepția prevăzută la art.55 alin.(4);

[Lit.c) exclusă prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

- d) prin legislație sau prin hotărîre a instanței judecătorești, este lipsită de dreptul de a deține funcția respectivă;
- e) are antecedente penale nestinse;
- f) este incapabilă sau limitată în capacitatea de exercițiu;
- g) este debitor, cu împrumut expirat mai mult de 90 de zile;
- h) este auditor al acestei asociații.

(4) Administratorii care au adoptat hotărîri comune ce au prejudiciat interesele asociației poartă față de aceasta răspundere patrimonială solidară în mărimea prejudiciului cauzat.

[Art.12 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 13. Conflictul de interese

(1) Asociația trebuie să evite în activitatea sa conflictul de interese.

(2) În cazul apariției conflictului de interese, asociația îl va soluționa în conformitate cu legislația civilă.

Articolul 13 se completează cu alin. (3), cu următorul cuprins:

(3) pentru evitarea conflictelor de interese, inclusiv a situațiilor care pot genera conflicte de interese, angajaților asociației le revin următoarele obligații:

a) să nu urmărească un interes financiar sau personal și să acționeze doar în interesul asociației, al membrilor acesteia și al clienților;

b) să nu ofere alte servicii financiare, altele decît cele stabilite în licența deținută și în baza contractelor de mandat încheiate sau în alt mod, stabilit de prezenta lege;

c) să nu utilizeze informațiile obținute în calitate de angajat al asociației pentru beneficiul propriu sau al unei terțe persoane, direct sau indirect, și să respecte cerințele privind confidențialitatea informațiilor;

d) să nu ofere împrumuturi din surse proprii clienților sau de la clienții asociației;

e) să nu utilizeze bunurile ori însemnele (emblema, antetul, ștampila, etc.) asociației în scopuri personale și să nu angajeze numele asociației în afaceri personale;

f) alte obligații, stabilite în Codul de bună conduită în sistemul uniunilor de credit.

Articolul 14. Confidențialitatea informațiilor

(1) Administratorii și angajații asociației, precedenți și actuali, sînt obligați să păstreze confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor, să nu le utilizeze în scop personal sau al terților și să nu permită acestora accesul la informații, cu excepția dezvăluirii de informații efectuate în conformitate cu alin.(2).

(2) Informațiile confidențiale se dezvăluie autorității de supraveghere, **auditorilor interni ai asociației centrale**, organelor de urmărire penală, instanțelor judecătorești și organelor de control de stat.

(3) Consiliul asociației va aproba nomenclatorul informațiilor și documentelor confidențiale, modul și nivelul de acces la acestea.

Articolul 14 se completează cu alin. (4), cu următorul cuprins:

(3) În sensul prezentului articol, asociația este obligată să asigure confidențialitatea tuturor faptelor, datelor și informațiilor referitoare la activitatea desfășurată sau aflate la dispoziția sa, care privesc persoana, proprietatea, activitatea, afacerea, relațiile personale sau de afaceri ale clienților ori informații cu privire la serviciile prestate sau la contractele încheiate cu clienții, care beneficiază de servicii sau au beneficiat anterior, inclusiv care au fost obținute în procesul negocierilor dar care nu s-au finalizat cu încheierea contractului.

Articolul 15. Păstrarea documentelor și accesul la ele

(1) Asociația este obligată să asigure păstrarea următoarelor documente:

- a) certificatul înregistrării de stat;
- b) licența;
- c) statutul, modificările și completările lui;
- d) regulamentele interne, modificările și completările lor;
- e) politicile asociației;
- f) registrul membrilor;
- g) procesele-verbale ale adunărilor generale ale membrilor asociației, ale ședințelor consiliului și comisiei de cenzori;
- h) ordinele, dispozițiile și rapoartele de activitate ale organelor de conducere și de control;
- i) contractele și acordurile;
- j) documentele contabile primare și cele centralizatoare, conturile și registrele contabile, rapoartele financiare, rapoartele specializate și dările de seamă fiscale;
- k) actele de control ale autorității de supraveghere, rapoartele comisiei de cenzori, rapoartele de audit **intern** și alte acte de control asupra activității sale;
- l) alte documente prevăzute de actele normative, de statut și de regulamentele interne.

(2) Documentele specificate la alin.(1) se păstrează la sediul asociației în următoarele termene:

- a) cele de la lit.a)-f) – permanent;
- b) cele de la lit.g)-k) – 5 ani;
- c) cele de la lit.l) – în termenele prevăzute de actele corespunzătoare.

(3) Asociația asigură accesul reprezentanților autorității de supraveghere, **asociației centrale** și ai altor autorități ale administrației publice, abilitate conform legislației, la documentele indicate la alin.(1).

Articolul 16. Filialele și reprezentanțele

(1) Filialele și reprezentanțele asociației se înregistrează în modul și în condițiile stabilite de legislația cu privire la înregistrarea de stat a întreprinderilor și organizațiilor.

(2) Asociația poate crea numai filiale și reprezentanțe pe teritoriul Republicii Moldova, ținând cont de prevederile art.29.

(3) Filiala și reprezentanța desfășoară activitate în baza regulamentelor aferente aprobate de consiliul asociației.

(4) Filiala are dreptul să presteze orice servicii permise de licența deținută.

(5) Reprezentanța are dreptul să efectueze exclusiv următoarele activități:

a) reprezentarea și apărarea intereselor asociației, inclusiv promovarea serviciilor acesteia;

b) acumularea cererilor de primire în calitate de membru al asociației și a cererilor de împrumut de la membri și transmiterea acestora la sediul central sau, după caz, al filialei.

[Art.16 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Capitolul III

MEMBRII ASOCIAȚIEI

Articolul 17. Condițiile de obținere a calității de membru

(1) Membri ai asociației pot deveni persoanele fizice cu capacitate deplină de exercițiu și persoanele juridice care întrunesc următoarele condiții:

a) persoanele fizice sînt cetățeni ai Republicii Moldova sau apatrizi; persoanele juridice sînt înregistrate în Republica Moldova conform legislației și împotriva acestora nu este intentat un proces de insolabilitate;

b) au fost aprobate de către consiliul asociației;

Lit.c) se expune în redacție nouă:

c) au depus cota socială de membru cu drepturi depline, în conformitate cu statutul asociației;

d) au achitat cota de aderare inițială în calitate de membru asociat, care se achită ca plată unică în mărimea stabilită de statutul asociației.

(2) Persoana obține calitatea de membru al asociației după adoptarea de către consiliu a hotărîrii privind primirea sa în asociație și după achitarea cotei sociale de membru **cu drepturi depline** sau a cotei de aderare inițială.

Articolul 18. Cererea de primire în asociație

(1) Cererea de primire în asociație este individuală. La cerere se vor anexa copiile de pe:

a) actul de identitate – în cazul persoanei fizice;

b) extrasul din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor – în cazul persoanei juridice înregistrate de organul înregistrării de stat;

c) alte documente prevăzute de statut.

(2) Cererea de primire în asociație se depune la sediul acesteia sau în orice filială/reprezentanță a ei.

Consiliul asociației va examina cererea la ședința imediat următoare, adoptînd hotărîrea privind primirea sau refuzul de primire în asociație.

[Art.18 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 19. Drepturile membrului asociației

(1) Membrul asociației **cu drepturi depline** este în drept:

a) să participe la activitățile asociației, să aleagă și să fie ales în consiliul asociației sau în comisia de cenzori;

b) să participe la adunările generale ale membrilor asociației personal sau prin intermediul reprezentantului său împuternicit prin procură, eliberată în modul stabilit de legislație;

c) să primească de la administratori informații, date și documente privind activitatea asociației, în termenele și în modul prevăzute de statut;

d) să beneficieze de serviciile asociației și de alte drepturi prevăzute de legislație și de statutul asociației.

(2) Membrul asociației beneficiază și de alte drepturi prevăzute de legislație și de statutul asociației.

(2) Membrul asociat al asociației beneficiază de următoarele drepturi:

a) să primească de la administratori informații, date și documente privind activitatea asociației, în termenele și în modul prevăzute de statut;

b) să beneficieze de serviciile asociației și de alte drepturi prevăzute de legislație și de statutul asociației.

(3) Încălcarea drepturilor membrilor asociației poate fi atacată în organele de conducere ale asociației, în autoritatea de supraveghere sau în instanța judecătorească.

Articolul 20. Obligațiile membrului asociației

Membrul asociației este obligat:

a) să execute prevederile prezentei legi, ale statutului și ale regulamentelor interne ale asociației;

b) să informeze asociația despre orice modificare a datelor proprii introduse în registrul membrilor asociației;

c) să nu întreprindă acțiuni ce ar putea prejudicia asociația.

Articolul 21. Cota de aderare inițială și cota socială de membru

(1) Mărimea cotei de **aderare inițială în calitate de membru asociat** este stabilită de adunarea generală a membrilor asociației **cu drepturi depline**.

(2) Membrii asociației nu își păstrează dreptul asupra cotei de **aderare inițială membru** pe care au depus-o.

(3) Diferențierea mărimii cotei de **aderare inițială membru** în funcție de serviciile acordate membrilor, precum și a mărimii cotei membrilor persoane fizice și membrilor persoane juridice, se interzice.

[Art.21 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 21 se completează cu patru alineate noi alin. (4)-(7), cu următorul cuprins:

(4) Cota socială de membru cu drepturi depline se stabilește în mărime de 1000 lei. Fiecare membru cu drepturi depline poate deține nu mai mult de 5 cote sociale.

(5) Evidența cotelor sociale se ține pe fiecare membru cu drepturi depline și aparține acestora sau moștenitorilor legali, conform legislației.

(6) Cota socială poate constitui garanție pentru împrumuturile contractate și/sau girate.

(7) Membrul cu drepturi depline își va putea exercita dreptul de a înstrăina cotele sociale, după cum urmează:

a) este obligat să înregistreze o cerere în scris cu înaintarea condițiilor propuse. Organul executiv este obligat să înștiințeze ceilalți membri cu drepturi depline despre ofertă în termen de 3 zile de la data primirii ei;

b) dacă, în decurs de o lună de la data înștiințării, alți membri cu drepturi depline ai asociației nu și-au exercitat dreptul de preemțiune asupra cotelor sociale înstrăinate, cu condiția respectării dreptului de a deține nu mai mult de 5 cote sociale, ofertantul este în drept să le vîndă oricărei alte persoane la un preț nu mai mic decît valoarea unei cote sociale, stabilită de prezenta lege;

c) la cererea creditorilor unui membru cu drepturi depline sau din motivul neexecutării gajului, cotele sociale care aparțin acestuia pot fi vîndute în temeiul hotărîrii instanței de judecată dacă, în termen de o lună de la data înaintării cererii, alți membri cu drepturi depline ai asociației nu s-au folosit de dreptul de preemțiune asupra acestor cote sociale;

d) la trecerea dreptului de proprietate asupra cotelor sociale pe calea succesiunii de drept (moștenirii) sau donației, dreptul de preemțiune al membrilor cu drepturi depline nu se exercită.

Articolul 22. Răspunderea pentru nerambursarea împrumutului și/sau neplata dobînzii aferente la scadență

(1) În cazul în care membrul nu restituie la scadență împrumutul acordat de asociație, nu plătește dobînda și alte sume aferente împrumutului în conformitate cu contractul de împrumut, pierderile cauzate asociației sînt acoperite succesiv:

a) din contul gajului și al altor forme de garanții pentru împrumutul acordat membrului, conform legislației și contractului de împrumut;

b) din contul dobînzilor la depunerile de economii;

c) din contul depunerilor de economii;

d) din alt patrimoniu al membrului, în temeiul hotărîrii arbitrajului sau a judecătii.

(2) În cazul în care asociația a acordat un împrumut cu încălcarea prevederilor prezentei legi și a normelor de prudență financiară, debitorul, împreună cu administratorii și/sau alte persoane abilitate, conform legislației sau statutului asociației, să-și asume obligații, de sine stătător sau împreună cu alții, știind de faptul încălcării, au adoptat decizia de acordare a împrumutului respectiv, poartă răspundere solidară în fața asociației pentru soldul nerambursat la scadență al împrumutului și/sau neplata dobînzii aferente, cu excepția administratorilor care au votat împotriva și opinia lor a fost consemnată separat în procesul-verbal al ședinței respective.

Articolul 23. Încetarea calității de membru

(1) Calitatea de membru al asociației încetează prin retragere, **excluderea membrului asociat, înstrinarea cotei sociale de membru cu drepturi depline**, deces al persoanei fizice, reorganizare sau lichidare a persoanei juridice și prin lichidare a asociației.

(2) Membrul **asociat** poate fi exclus din asociație, în temeiul hotărîrii consiliului, pentru nerespectarea prevederilor art.20, în conformitate cu procedura prevăzută de statutul asociației.

(3) Excluderea membrului **asociat** debitor din asociație nu-l exonerează pe acesta de răspunderea pentru nerambursarea împrumutului și/sau neplata dobânzii aferente la scadență.

Articolul 24. Registrul membrilor asociației

(1) Asociația este obligată să țină registrul membrilor săi.

(2) Registrul membrilor se ține în conformitate cu prezenta lege, cu statutul și cu regulamentele interne ale asociației.

(3) Registrul membrilor asociației va conține:

a) denumirea deplină a asociației și sediul acesteia;

b) numele, prenumele și domiciliul membrului persoană fizică;

c) denumirea, numărul unic de identificare, adresa juridică a membrului persoană juridică;

d) **evidența cotelor sociale și a cotelor de aderare inițială achitate**, alte date stabilite în statut.

(4) La registru se anexează copiile de pe documentele specificate la art.18 alin.(1).

(5) Directorul executiv sau, în cazul în care directorul executiv nu a fost numit, consiliul este responsabil de ținerea registrului membrilor asociației și este obligat să elibereze extrasul din registru în termen de 5 zile de la data depunerii solicitării în scris.

Capitolul IV

CONSTITUIREA ȘI ÎNREGISTRAREA DE STAT A ASOCIAȚIEI

Articolul 25. Constituirea asociației

(1) Asociația se constituie prin hotărâre a adunării de constituire.

(2) Adunarea de constituire a asociației se ține pe principii benevole, la ea pot participa persoane fizice și juridice care corespund prevederilor art.17 alin.(1) lit.a).

(3) Adunarea de constituire:

a) hotărăște asupra constituirii asociației;

b) aprobă statutul asociației;

c) aprobă prima componență a consiliului, pe un termen de 2-4 ani, astfel încât să se respecte

prevederile art.41 alin.(2), și componența comisiei de cenzori a asociației;

d) stabilește persoana (persoanele) împuternicită să reprezinte asociația la înregistrarea acesteia;

e) soluționează alte probleme privind inițierea activității asociației.

(4) Documentele de constituire ale asociației sînt:

a) procesul-verbal al adunării de constituire, la care se anexează lista fondatorilor cu semnăturile acestora;

b) statutul.

(5) Procesul-verbal al adunării de constituire și statutul se semnează de către președintele și secretarul adunării de constituire.

[Art.25 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 26. Statutul asociației

(1) În statutul asociației se va indica:

- a) denumirea asociației;
- b) sediul asociației;
- c) scopul și principiile activității, limitele administrativ-teritoriale în care asociația este autorizată să activeze în conformitate cu categoria de licență pe care o deține (o solicită);
- d) genurile de activitate permise conform art.29;
- e) numele, prenumele, domiciliul, data nașterii, cetățenia și alte date din actele de identitate ale fondatorilor;
- f) condițiile și modul de admitere în asociație, modul de retragere și de excludere a membrilor ei;
- g) mărimea cotei de membru;
- h) modul de formare a patrimoniului, inclusiv a capitalului;
- i) drepturile și obligațiile membrilor și ale asociației;
- j) modul de desemnare și de revocare a membrilor organelor de conducere și de control ale asociației, precum și a președintelui consiliului asociației;
- k) structura și competența organelor de conducere și de control ale asociației;
- l) modul de activitate a organelor de conducere și de control, de adoptare a hotărârilor, inclusiv în cazul conflictului de interese;
- m) modul de prezentare a informației membrilor asociației și răspunderea administratorilor pentru neprezentarea ei;
- n) date privind filialele și reprezentanțele asociației, modul de constituire și de lichidare a acestora;
- o) modul și condițiile de reorganizare și de lichidare a asociației.

(2) În statutul asociației pot fi incluse și alte prevederi care nu contravin legislației.

(3) Prevederile statutului asociației care contravin legislației sînt nule.

(4) Modificările și completările la statutul asociației se operează cu avizul autorității de supraveghere, eliberat în conformitate cu art.27 alin.(3).

[Art.26 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 27. Înregistrarea de stat

(1) Asociația se înregistrează în conformitate cu legislația privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

(2) Înregistrarea de stat a asociației se efectuează cu avizul autorității de supraveghere.

(3) Autoritatea de supraveghere stabilește, prin act normativ, procedura de solicitare și de eliberare a avizului, documentele necesare a fi anexate la cererea de eliberare a avizului, temeiurile pentru respingerea cererii și modalitatea de informare a asociației.

[Art.27 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Capitolul V

LICENȚIEREA ASOCIAȚIEI

Articolul 28. Licențierea asociației

(1) Asociația înregistrată se supune licențierii în conformitate cu Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de

întreprinzător, cu particularitățile prevăzute de prezenta lege. Pe toată durata desfășurării activității lor, asociațiile sînt obligate să respecte cerințele stabilite pentru obținerea licenței.

(2) Licența va conține informații privind limitele administrativ-teritoriale în care asociația este licențiată să activeze.

(3) Licența se eliberează pe un termen nelimitat.

(4) Copia licenței va fi afișată la vedere în locul unde asociația este autorizată să activeze și unde poate fi citită de către public.

(5) Taxa pentru eliberarea licenței de categoria A este de 1625 lei, iar taxa pentru eliberarea licențelor de categoriile B și C și a licenței pentru activitatea asociației centrale – de 3250 lei.

(6) Taxele pentru eliberarea și reperfectarea licenței, precum și pentru eliberarea copiei sau

duplicatului acesteia, se varsă la bugetul de stat.

[Art.28 modificat prin Legea nr.158 din 05.07.2012, în vigoare 27.07.2012]

[Art.28 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

[Art.28 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Articolul 29. Categoriile licenței și condițiile de licențiere

(1) În scopul controlului riscurilor asumate de asociație, se stabilesc următoarele categorii ale licenței de activitate: A, B, C și licența asociației centrale, acordate de autoritatea de supraveghere. Particularitățile de constituire, licențiere și activitate a asociației centrale sînt stabilite în capitolul XI.

(2) Licența de categoria A poate fi acordată asociației nou-create ai cărei membri sînt doar persoane fizice și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1) pct.1) și pct.3)-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi în care este înregistrată asociația și nu acordă dreptul de instituire a filialelor și de deschidere a reprezentanțelor pe teritoriul unității menționate.

(3) Licența de categoria B poate fi acordată asociației care a deținut în decurs de cel puțin un an licență de categoria A, valoarea totală a activelor ei fiind de cel puțin 1500000 lei, ai cărei membri sînt persoane fizice și juridice în număr minim de 200 și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1) pct.1), pct.2) lit.a) și pct.3)-5). Licența este valabilă în limita unității administrativ-teritoriale de nivelul al doilea în care este înregistrată asociația și acordă acesteia dreptul de a institui filiale și a deschide reprezentanțe pe teritoriul unității menționate.

(4) Licența de categoria C poate fi acordată asociației care a deținut în decurs de cel puțin un an licență

de categoria B, valoarea totală a activelor ei fiind de cel puțin 20000000 lei, ai cărei membri sînt persoane fizice și juridice în număr minim de 2000 și al cărei scop este prestarea către membrii săi a serviciilor specificate la art.7 alin.(1). Licența este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova și acordă asociației dreptul de a institui filiale și a deschide reprezentanțe în întreaga țară.

(5) Asociația care deține licență de categoria A sau B poate solicita extinderea teritorială a acțiunii licenței asupra unității administrativ-teritoriale vecine de același nivel, sau de nivel inferior, după caz, fără modificarea categoriei licenței deținute. Extinderea acțiunii licenței poate fi aprobată doar asupra unităților administrativ-teritoriale din imediata vecinătate a unității în care este înregistrat sediul asociației solicitante.

(6) Extinderea teritorială a acțiunii licenței, precum și eliberarea licenței de altă categorie se efectuează prin reperfectare, în conformitate cu art.30.

(7) Licența de categoria B sau C poate fi acordată asociațiilor care vor întruni următoarele cerințe minime față de încăperi și față de dotarea tehnică:

a) sediul – încăpere cu suprafața operațională de cel puțin 20 de metri pătrați, amplasată în spații cu destinație nelocativă;

b) necesarul de dotare tehnică: legătură telefonică; safeu; computer cu conectare la rețeaua internet; software pentru ținerea evidenței contabile, adaptat necesităților asociațiilor, cu posibilități de întocmire a rapoartelor financiare și specializate, de generalizare (consolidare) a informației financiare și de analiză a acesteia.

[Art.29 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

[Art.29 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Articolul 30. Declarația de eliberare sau cererea de reperfectare a licenței

(1) Cererea de eliberare sau de reperfectare a licenței va fi depusă în conformitate cu legislația privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, anexându-se documentele specificate de legislația menționată, cele prevăzute la alin.(2) sau, după caz, cele prevăzute la alin.(3) din prezentul articol.

(2) Asociația va anexa la declarația de eliberare a licenței următoarele documente:

a) business-planul asociației pentru următorii 3 ani de activitate, care va conține informații privind membrii asociației și principiile de asociere, limitele teritoriale și serviciile prevăzute a fi acordate conform licenței solicitate, politicile referitoare la împrumuturi, depunerile de economii, investiții și personal, planul financiar, inclusiv prognoza veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare, prognoza fluxului de mijloace bănești, strategia de conformare cu cerința privind rezerva instituțională, managementul riscului de împrumut, inclusiv diversificarea activelor, riscului de lichiditate și riscului ratei dobânzii, sistemul de control intern etc.;

b) copia actului de proprietate, a contractului de locațiune, de comodat sau a altui document ce atestă drepturile reale asupra imobilului în care asociația își va desfășura activitatea;

c) documentele ce confirmă corespunderea asociației prevederilor art.29 alin.(7) lit.b) – pentru asociația care solicită eliberarea licenței de categoria B sau C.

(3) În cazul depunerii cererii de reperfectare a licenței în baza prevederilor art.29, asociația va anexa documentele specificate la alin.(2) din prezentul articol.

(4) Autoritatea de supraveghere acceptă declarația de eliberare sau cererea de reperfectare a licenței în cazul în care se constată că:

a) asociația intenționează să activeze în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere;

b) asociația a efectuat toate aranjamentele și a planificat adecvat resursele necesare unei activități sigure, prudente și financiar stabile.

(5) Autoritatea de supraveghere adoptă decizia privind eliberarea/ reperfectarea licenței în termen de 15 zile lucrătoare de la data de primire a declarației/cererii corespunzătoare.

[Art.30 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

[Art.30 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Articolul 31. Suspendarea licenței

(1) Prin derogare de la legislația privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător,

licența se suspendă prin decizie a autorității de supraveghere, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Autoritatea de supraveghere va decide asupra necesității suspendării licenței, luînd în considerare specificul activității asociației, necesitatea de a evita întreruperea activității, obiectivul asociației, care constă în acordarea continuă de servicii calitative și diverse membrilor ei, precum și necesitatea protejării continue a drepturilor și intereselor legale ale membrilor. În acest sens, autoritatea de supraveghere va examina posibilitatea aplicării prevederilor art.49 fără a suspenda licența asociației.

(3) Autoritatea de supraveghere poate suspenda licența în temeiul încălcării de către asociație a normelor de prudență financiară.

(4) Autoritatea de supraveghere suspendă licența pe o perioadă determinată de timp, care nu poate depăși 6 luni, stabilește indicații spre executare obligatorie, precum și termenul de prezentare a raportului de înlăturare a încălcărilor. În acest sens, autoritatea de supraveghere poate elabora, de sine stătător sau împreună cu asociația respectivă, un plan de măsuri în vederea înlăturării încălcărilor stabilite și conformării cu legislația.

(5) Decizia privind suspendarea licenței va fi comunicată asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

(6) Din data adoptării deciziei de suspendare a licenței, se interzice încheierea sau modificarea contractelor de acordare/restructurare a împrumuturilor, de acceptare a depunerilor de economii, plasarea investițiilor. Totodată, asociația va asigura executarea obligațiilor asumate prin contractele încheiate anterior deciziei de suspendare a licenței.

(7) Reluarea valabilității licenței și restituirea acesteia asociației sînt condiționate de executarea adecvată a indicațiilor stabilite conform alin.(4). Asociația va întocmi și va prezenta autorității de supraveghere, în termenul stabilit, raportul de înlăturare a încălcărilor, în care vor fi descrise detaliat acțiunile întreprinse. Neprezentarea raportului se consideră neexecutare a actelor normative ale autorității de supraveghere.

(8) Autoritatea de supraveghere va examina în oficiu sau pe teren raportul prezentat și va decide asupra:

a) reluării valabilității licenței, cu sau fără aplicarea măsurilor de stabilizare, în conformitate cu art.49;

b) necesității retragerii licenței.

(9) Decizia respectivă va fi luată în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii raportului și va fi adusă la cunoștința asociației în termen de 3 zile lucrătoare de la data adoptării.

[Art.31 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Articolul 32. Retragerea licenței

(1) Licența se retrage prin decizie a autorității de supraveghere, în conformitate cu prevederile legislației privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și ale prezentei legi și în temeiurile stabilite de acestea.

(2) Temei suplimentar pentru retragerea licenței servește cazul în care:

a) asociația nu a început activitatea pentru care a fost licențiată în decurs de 1 an de la data deciziei privind eliberarea licenței;

b) numărul membrilor asociației, în decurs de 6 luni, este mai mic decât numărul membrilor specificat la art.4 alin.(3) sau, după caz, la art.54 alin.(2);

c) împotriva asociației este intentat un proces de insolvență.

[Alin.3 art.32 exclus prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

(4) Din data adoptării deciziei de retragere a licenței, asociația este obligată să înceteze orice activitate și operațiuni, cu excepția activităților legate de funcționarea administrativă, să lichideze activele sale și să își onoreze obligațiile.

(5) După retragerea licenței, asociația rămâne subiect al prezentei legi pînă la lichidarea și radierea ei din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor.

[Art.32 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Capitolul VI

REZERVELE ȘI LICHIDITATEA

[Denumirea cap.VI modificată prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 33. Rezerva instituțională

(1) Rezerva instituțională se constituie din cotele de membru, profitul nerepartizat al anilor precedenți, profitul net al anului de gestiune, diminuat cu pierderea neacoperită a anilor precedenți și cu pierderea netă a anului de gestiune.

(2) Asociația care deține licență de categoria A este obligată să dețină și să mențină rezerva instituțională, în raport cu valoarea activelor la orice dată, după cum urmează:

a) minimum 1% – începînd cu anul al doilea de activitate;

b) minimum 2% – începînd cu anul al treilea de activitate;

c) minimum 3% – începînd cu anul al patrulea de activitate;

d) minimum 4% – începînd cu anul al cincilea de activitate;

e) minimum 5% – începînd cu anul al șaselea de activitate.

(3) Asociația care deține licență de categoria B este obligată să dețină și să mențină rezerva instituțională, în raport cu valoarea activelor la orice dată, după cum urmează:

- a) minimum 2% – începând cu anul al doilea de activitate;
- b) minimum 4% – începând cu anul al treilea de activitate;
- c) minimum 6% – începând cu anul al patrulea de activitate;
- d) minimum 8% – începând cu anul al cincilea de activitate;
- e) minimum 10% – începând cu anul al șaselea de activitate.

(4) Asociația care deține licență de categoria C și asociația centrală sînt obligate să dețină și să mențină rezerva instituțională, în raport cu valoarea activelor la orice dată, după cum urmează:

- a) minimum 6% – începând cu anul al doilea de activitate;
- b) minimum 8% – începând cu anul al treilea de activitate;
- c) minimum 10% – începând cu anul al patrulea de activitate.

[Art.33 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 34. Rezervele

(1) Asociația poate constitui rezerve în conformitate cu statutul și cu hotărârile adunării generale.

(2) Rezervele create în condițiile alin.(1) se utilizează conform statutului sau hotărîrilor organelor asociației, de a căror competență ține adoptarea unor atare hotărîri, cu condiția că asociația se conformează cerințelor privind rezerva instituțională stabilite la art.33.

Articolul 35. Lichiditatea

(1) Pentru a satisface cerințele de retragere din conturile de depuneri de economii, fiecare asociație, licențiată să accepte depuneri de economii, va crea și va menține lichiditatea conform cerințelor stabilite de autoritatea de supraveghere.

(2) În scopul îndeplinirii cerințelor de lichiditate, asociația va efectua investiții în fondul de lichidități și în instrumente financiare în conformitate cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(3) Fondul de lichidități poate fi investit în instrumente financiare în mărimea și în modul stabilite de autoritatea de supraveghere.

Capitolul VII

ORGANELE DE CONDUCERE ȘI DE CONTROL ALE ASOCIAȚIEI

Articolul 36. Adunarea generală și competența ei

(1) Adunarea generală a membrilor asociației este organul suprem de conducere al acesteia.

(2) De competența exclusivă a adunării generale sînt:

- a) aprobarea statutului, a modificărilor și completărilor la acesta;
- b) aprobarea regulamentului consiliului asociației, regulamentului comisiei de cenzori și altor regulamente prevăzute de prezenta lege și de statutul asociației, aprobarea modificărilor și completărilor la acestea;
- c) alegerea și revocarea membrilor consiliului asociației, comisiei de cenzori și membrilor supleanți;
- d) alegerea membrilor comisiei de numărare a voturilor;
- e) aprobarea mărimii cotei de membru;

f) adoptarea de hotărâri privind constituirea, pe seama profitului, a altor rezerve decât cele stabilite de legislație și de statut;

g) aprobarea raportului anual al consiliului privind activitatea sa și activitatea asociației, inclusiv privind executarea bugetului, raportului directorului executiv, însoțit de raportul financiar anual al asociației, raportului anual al comisiei de cenzori, însoțit de raportul acesteia privind controlul anual obligatoriu, și raportului de audit, în cazul efectuării auditului;

h) adoptarea hotărârii privind efectuarea auditului și selectarea organizației de audit;

i) adoptarea hotărârii privind aderarea la asociația centrală și privind retragerea din aceasta;

j) adoptarea hotărârii privind instituirea și lichidarea filialelor și reprezentanțelor;

k) adoptarea hotărârii privind reorganizarea sau lichidarea benevolă a asociației, desemnarea

lichidatorului (lichidatorilor), aprobarea bilanțului de lichidare a asociației.

(3) În competența adunării generale a membrilor pot fi date, prin statutul asociației, și alte atribuții.

(4) Hotărârile adunării generale care contravin legislației, inclusiv actelor normative ale autorității de supraveghere, sînt nule.

(5) Hotărârile adunării generale sînt executorii pentru administratorii, angajații și membrii asociației.

[Art.36 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 37. Convocarea adunării generale

(1) Adunările generale ale membrilor asociației sînt ordinare și extraordinare.

(2) Adunarea generală ordinară a membrilor se convoacă de către președintele consiliului asociației sau directorul executiv, în temeiul hotărârii consiliului, cel puțin o dată pe an. Adunarea generală ordinară anuală are loc nu mai tîrziu de 3 luni de la finele anului financiar.

(3) Adunarea generală extraordinară se convoacă de către președintele consiliului sau directorul executiv:

a) la decizia consiliului;

b) la cererea comisiei de cenzori;

c) la cererea a cel puțin 10% din membrii asociației;

d) la cererea autorității de supraveghere.

(4) Consiliul asociației hotărăște asupra datei, orei, locului și ordinii de zi a adunării generale, convocate conform alin.(2) sau alin.(3). Ordinea de zi a adunării generale convocate în baza alin.(3) lit.b)-d) va include chestiunile care reflectă motivele convocării adunării. Consiliul va lua hotărîrea privind convocarea adunării generale într-un termen care să nu împiedice executarea prevederilor alin.(5).

(5) Președintele consiliului sau directorul executiv va informa membrii asociației despre convocarea adunării generale, în modul stabilit de statut, cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de convocarea adunării generale.

[Art.37 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 38. Desfășurarea adunării generale

(1) Adunarea generală este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/2 din numărul total de membri. Înregistrarea membrilor se încheie înainte de începutul adunării.

(2) În cazul în care nu este deliberativă, adunarea generală se convoacă repetat. Data adunării generale repetate se stabilește de consiliul asociației. Membrii asociației vor fi informați despre convocarea adunării generale repetate în modul prevăzut la art.37 alin.(5).

(3) Adunarea generală repetată este deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/4 din numărul total de membri.

(31) În caz de imposibilitate de asigurare a adunării generale deliberative conform prevederilor alin.(1)–(3), adunarea generală a asociației poate fi considerată deliberativă dacă sînt înregistrați cel puțin 1/8 din numărul total de membri sau cel puțin 30 de membri ori un alt număr mai mare de membri, prevăzut de statutul asociației, cu condiția că asociația a transmis personal sau prin poștă, contra semnătura personală a fiecărui membru, pe adresa indicată în registrul membrilor și în termen de cel puțin 15 zile calendaristice înainte de convocarea adunării generale, următoarele documente:

a) înștiințarea privind convocarea adunării generale în care sînt indicate data, ora și locul de desfășurare a acesteia;

b) ordinea de zi a adunării generale;

c) în cazul convocării adunării generale ordinare anuale – rapoartele prevăzute la art.36 alin.(2) lit.g);

d) în cazul convocării adunării generale extraordinare – informația privind motivele convocării acesteia.

(4) Hotărârile adunării generale asupra problemelor prevăzute la art.36 alin.(2) lit.a) și k) se adoptă cu votul a cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor înregistrați la adunare. În alte probleme, hotărârile se adoptă cu majoritatea simplă de voturi ale membrilor înregistrați la adunare.

(5) Președinte al adunării generale este președintele consiliului, dacă adunarea generală a membrilor nu desemnează o altă persoană.

(6) Adunarea generală va alege comisia de numărare a voturilor în număr de cel puțin 3 persoane. Președinte al comisiei de numărare a voturilor este președintele comisiei de cenzori, dacă adunarea generală nu desemnează o altă persoană. Activitatea comisiei se consemnează într-un proces-verbal, semnat de toți membrii comisiei, care se anexează la procesul-verbal al adunării generale respective.

(7) Lucrările adunării generale se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele și secretarul adunării, aplicîndu-se ștampila asociației.

(8) La procesul-verbal al adunării generale se anexează:

a) hotărîrea privind convocarea adunării generale;

b) confirmarea înștiințării membrilor privind convocarea adunării generale;

c) lista membrilor asociației înregistrați la adunare, cu semnăturile respective;

d) alte documente stabilite în statut sau prin hotărîre a adunării generale.

(9) Președintele consiliului asociației este responsabil de ținerea proceselor-verbale ale adunărilor generale și de evidența lor în registrul respectiv.

Articolul 39. Reprezentarea membrilor la adunarea generală

(1) Statutul asociației poate prevedea reprezentarea membrilor la adunarea generală în conformitate cu legislația.

(2) Membrii asociației pot fi reprezentați la adunarea generală numai de către alți membri ai asociației, nu însă de către membrii consiliului, comisiei de cenzori și directorul executiv, care nu au dreptul să reprezinte membrii asociației.

(3) Un singur reprezentant poate deține cel mult 10 voturi, inclusiv propriul vot, astfel încât numărul de voturi deținute de către un reprezentant să nu depășească 5% din numărul de membri ai asociației.

(4) Reprezentantul va vota pe baza mandatului, semnat de președintele și secretarul adunării, de președintele comisiei de numărare a voturilor și emis pe baza procurii (procurilor) prezentate. Mandatul va conține numele și prenumele membrilor reprezentați și se va anexa la procesul-verbal al comisiei de numărare a voturilor.

(5) Reprezentantul și membrii reprezentați sînt nominalizați în procesul-verbal al adunării generale respective.

Articolul 40. Consiliul și competența lui

(1) Consiliul asociației reprezintă interesele membrilor în perioada dintre adunările generale și exercită, în limitele competenței, conducerea generală și controlul asupra activității asociației. Consiliul se subordonează adunării generale a membrilor asociației.

(2) De competența exclusivă a consiliului asociației sînt:

a) adoptarea hotărîrilor privind convocarea adunărilor generale ordinare și extraordinare;

b) adoptarea hotărîrilor privind primirea și excluderea membrilor din asociație;

c) aprobarea politicilor referitoare la împrumuturi, depunerile de economii, investiții, personal și a altor politici referitoare la activitatea asociației, asumarea responsabilității privind implementarea politicilor și controlul executării lor;

d) desemnarea și revocarea directorului executiv;

e) desemnarea și revocarea membrilor comitetului de creditare;

f) aprobarea contractării creditelor bancare, a garanțiilor bancare, aprobarea transmiterii în gaj a bunurilor asociației;

g) adoptarea hotărîrilor de acordare a împrumuturilor, în cazul în care nu au fost desemnați membrii comitetului de creditare;

h) delegarea aprobării împrumuturilor comitetului de creditare sau angajaților asociației, în conformitate cu politica referitoare la împrumuturi;

i) aprobarea și monitorizarea executării bugetului anual;

j) adoptarea hotărîrilor privind utilizarea rezervelor asociației în conformitate cu statutul;

k) aprobarea nomenclatorului informațiilor și documentelor confidențiale, modului și nivelului de acces la acestea;

l) subrogarea membrilor retrași ai consiliului asociației cu membri din rîndul celor supleanți;

m) aprobarea regulamentelor filialelor și reprezentanțelor, precum și desemnarea și revocarea conducătorilor acestora;

n) aprobarea business-planului asociației.

(3) În competența consiliului asociației pot fi date, prin statutul asociației și prin regulamentul consiliului, unele atribuții ale adunării generale și ale directorului executiv, cu excepția competențelor exclusive ale adunării generale și ale directorului executiv.

(4) Membrul consiliului nu are dreptul să transmită executarea sarcinilor din competența sa altei persoane.

[Art.40 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 41. Alegerea consiliului și activitatea lui

(1) Componenta numerică a consiliului se stabilește de adunarea generală a membrilor asociației și constă dintr-un număr impar de persoane, dar nu mai puțin de 5.

(2) Membrii consiliului asociației se aleg de adunarea generală a membrilor asociației pe termenul prevăzut în statut, dar nu mai mare de 4 ani. Membrii consiliului pot fi realeși de un număr nelimitat de ori.

Președintele consiliului se alege și se revocă de adunarea generală a membrilor asociației sau de consiliul acesteia în modul stabilit de statut.

(3) Consiliul se întrunește în ședință ori de câte ori este nevoie, însă cel puțin o dată în trimestru. Lucrările ședinței se consemnează într-un proces-verbal, semnat de președintele și secretarul ședinței.

(4) Ședința consiliului asociației este deliberativă dacă la ea participă majoritatea membrilor.

(5) Hotărârile consiliului asociației se adoptă cu majoritate simplă de voturi.

(6) Hotărârile consiliului care contravin legislației, inclusiv actelor normative ale autorității de supraveghere, precum și statutului, hotărârilor adunării generale, sînt nule.

(7) Consiliul asociației prezintă adunării generale anuale a membrilor raportul anual privind activitatea sa și activitatea asociației, inclusiv privind executarea bugetului.

(8) Președintele consiliului este responsabil de ținerea proceselor-verbale ale ședințelor consiliului și de evidența lor în registrul respectiv.

(9) Președintele consiliului are următoarele atribuții:

a) convoacă și conduce ședințele consiliului;

b) încheie contract individual de muncă cu directorul executiv al asociației;

c) exercită alte atribuții prevăzute de regulamentul consiliului asociației.

(10) În absența președintelui consiliului, atribuțiile acestuia le exercită unul dintre membrii consiliului asociației.

[Art.41 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 42. Directorul executiv

(1) De competența directorului executiv al asociației ține gestionarea activității curente a asociației, cu excepția competențelor exclusive ale adunării generale și ale consiliului asociației.

(2) Directorul executiv asigură executarea hotărârilor adunării generale și ale consiliului asociației.

(3) Directorul executiv are următoarele atribuții exclusive:

a) acționează fără procură în numele asociației și reprezintă interesele acesteia în fața autorităților publice, persoanelor fizice și juridice;

b) organizează și dirijează întreaga activitate a personalului din subordine, inclusiv:

- angajează și eliberează din funcție personalul asociației, aplică măsuri de stimulare și sancțiuni disciplinare în conformitate cu legislația muncii;

- stabilește și aprobă atribuțiile funcționale ale personalului asociației;

c) emite ordine executorii pentru întregul personal al asociației;

d) poartă răspundere personală pentru activitatea asociației.

(4) Directorul executiv își exercită atribuțiile în conformitate cu prezenta lege, cu statutul, cu hotărârile adunării generale și ale consiliului asociației, cu contractul individual de muncă.

(5) Directorul executiv poate participa la ședințele consiliului asociației fără drept de vot.

(6) Directorul executiv informează în scris autoritatea de supraveghere, în termen de 7 zile lucrătoare, în cazul în care constată că:

a) asociația nu poate achita plățile legale pe care trebuie să le facă;

b) valoarea realizabilă a activelor asociației este mai mică decât suma capitalului și obligațiilor sale.

(7) În cazul în care directorul executiv nu este desemnat, atribuțiile acestuia sînt executate de către consiliul asociației.

[Art.42 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 43. Comisia de cenzori

(1) Comisia de cenzori a asociației exercită controlul intern al activității asociației și se subordonează adunării generale.

(2) Comisia de cenzori este formată dintr-un număr impar de persoane, alese de adunarea generală pe un termen de 3 ani. Comisia de cenzori alege din rîndul membrilor săi președintele comisiei de cenzori și subrogă membrii retrași cu membri supleanți

(3) Comisia de cenzori își desfășoară activitatea în baza regulamentului propriu aprobat de adunarea generală a membrilor asociației.

(4) Comisia de cenzori:

a) supune periodic controlului activitatea asociației, în conformitate cu statutul și cu regulamentul său;

b) controlează conturile, registrele, rapoartele financiare și alte documente ale asociației;

c) controlează respectarea legislației, normelor de prudență financiară și regulamentelor interne ale asociației;

d) exercită alte atribuții prevăzute de regulamentul său.

(5) Comisia de cenzori efectuează controlul anual obligatoriu al activității economico-financiare a

asociației după întocmirea raportului financiar anual și pînă la prezentarea acestuia autorității de supraveghere.

(6) Comisia de cenzori poate efectua controale suplimentare ale activității asociației:

- a) din oficiu;
- b) la cererea a cel puțin 10% din membrii asociației;
- c) în temeiul hotărîrii adunării generale a membrilor;
- d) la cererea consiliului;
- e) la cererea autorității de supraveghere.

(7) Administratorii sînt obligați să prezinte comisiei de cenzori toate documentele necesare efectuării controlului și să dea explicații verbale și în scris.

(8) Pe marginea controalelor efectuate, comisia de cenzori întocmește rapoarte, care sînt semnate de către membrii comisiei participanți la efectuarea controlului. În cazul în care un membru al comisiei de cenzori nu este de acord cu raportul, el va expune opinie separată, care se va anexa la raport.

(9) Raportul comisiei de cenzori se prezintă organelor de conducere ale asociației, autorității de supraveghere, precum și membrilor asociației la a căror cerere a fost efectuat controlul.

(10) În cazul descoperirii unor deficiențe semnificative în activitatea asociației, comisia de cenzori este obligată să solicite consiliului asociației convocarea adunării generale extraordinare a membrilor asociației și să informeze autoritatea de supraveghere.

(11) Comisia de cenzori întocmește raportul anual privind activitatea asociației, la care se anexează raportul privind controlul anual obligatoriu, și îl prezintă adunării generale anuale a membrilor asociației.

(12) Membrul comisiei de cenzori nu are dreptul să delege executarea sarcinilor din competența sa altei persoane.

[Art.43 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Capitolul VIII

EVIDENȚA CONTABILĂ, RAPOARTELE FINANCIARE ȘI AUDITUL

Articolul 44. Evidența contabilă și rapoartele financiare

(1) Asociația ține contabilitatea și întocmește rapoarte financiare și specializate în conformitate cu legislația, cu standardele naționale de contabilitate, cu politica sa de contabilitate și cu actele normative ale autorității de supraveghere.

(2) Asociația prezintă autorității de supraveghere rapoarte financiare și specializate, **rapoartele privind expunerile la riscuri semnificative**, alte informații și documente, **în modul și cu periodicitatea stabilită de legislație și actele normative ale autorității de supraveghere.**

(3) Adunarea generală a membrilor asociației nu este în drept să aprobe raportul anual al directorului executiv și al consiliului dacă aceste rapoarte sînt prezentate fără raportul financiar anual al asociației și raportul anual al comisiei de cenzori.

(4) Administratorii care se eschivează de la ținerea contabilității, care aplică incorect standardele de contabilitate și actele normative ale autorității de supraveghere, precum și cei care falsifică premeditat rapoartele financiare și cele

specializate sînt trași la răspundere, după caz, disciplinară, materială, administrativă sau penală, conform legislației în vigoare.

(5) Raportul financiar anual al asociației, la care se anexează raportul comisiei de cenzori privind controlul anual obligatoriu al activității asociației și raportul de audit, se prezintă adunării generale anuale și autorității de supraveghere.

Articolul 45. Auditul

Denumirea articolului 45 se expune în redacție nouă:

Articolul 45. Controlul intern, auditul intern și gestiunea riscurilor

(1) Auditul în asociație poate fi: **auditul obligatoriu extern și auditul intern.**

(2) Auditul obligatoriu extern al rapoartelor financiare și specializate anuale se efectuează **în conformitate cu legislația privind activitatea de audit:**

a) la asociațiile care dețin licență de categoria C;

b) la asociațiile care dețin licență de categoria B și solicită eliberarea licenței de categoria C;

c) la asociațiile care dețin licență de categoria B, al căror total al bilanțului contabil depășește 10 milioane lei. De exclus sau de menținut

Alineatul (3) se expune în redacție nouă:

(3) **Activitatea de audit intern se organizează de către asociația centrală ca o componentă a activității de monitorizare a sistemului de control intern, în scopul realizării obiectivului privind îmbunătățirea activității asociației și include următoarele activități de bază:**

a) evaluarea eficienței și a gradului de adecvare a sistemului de control intern;

b) evaluarea modului de aplicare și a eficacității procedurilor de administrare a riscurilor și a metodologiei de evaluare a riscurilor;

c) analiza semnificației și integrității datelor furnizate de sistemele informaționale financiare și de gestiune, inclusiv de sistemul informatic;

d) evaluarea acurateții și credibilității înregistrărilor contabile, rapoartelor financiare și specializate;

e) evaluarea modului de evidență și integritate a elementelor patrimoniale de bilanț și extrabilanțiere, și identificarea metodelor de prevenire a fraudelor și pierderilor de orice natură;

f) evaluarea modului în care se asigură respectarea legislației, îndeplinirea măsurilor aplicate de către autoritatea de supraveghere, precum și monitorizarea implementării recomandărilor înaintate organelor de conducere ale asociației în baza rezultatelor auditelor interne precedente.

(4) Asociația va încheia contract, în baza reglementărilor stabilite, cu **asociația centrală** sau cu organizația de audit ce corespunde calificărilor stabilite de autoritatea de supraveghere **în cazul asociațiilor menționate la alin.(2).**

Articolul 45 se completează cu două alineate noi (5) și (6) cu următorul cuprins:

(5) **Organizarea sistemului de control intern în cadrul asociației include cel puțin următoarele elemente aflate în strînsă corelare:**

a) desfășurarea activității în condiții de eficiență;

b) rolul și responsabilitățile organelor de conducere;

c) activitățile de control și separarea responsabilităților, inclusiv aplicarea procedurilor de identificare în timp util a creditelor a căror calitate se deteriorează și pentru administrarea creditelor neperformante ;

d) atribuțiile și competențele administratorilor asociației, ale persoanelor angajate în activități financiare în numele și în interesul asociației, inclusiv a persoanelor desemnate în luarea deciziilor de acordare a creditelor, autorizarea persoanelor de a semna documente oficiale și alte persoane din cadrul asociației;

e) furnizarea de informații credibile, relevante, complete și oportune persoanelor implicate în luarea deciziilor în cadrul asociației, autorității de supraveghere și utilizatorilor externi ai informațiilor;

f) implementarea bunelor practici de informare, comunicare și conduită în relația cu consumatorii de servicii financiare;

g) asigurarea conformității activității asociației cu cadrul legal și normele proprii;

h) activitățile de monitorizare, implementare a recomandărilor și corectare a deficiențelor.

(6) Administrarea riscurilor semnificative trebuie să asigure:

a) stabilirea măsurilor de gestiune cel puțin a riscurilor semnificative: riscul de credit, riscul de piață, riscul operațional și riscul reputațional;

b) un sistem de proceduri de autorizare a operațiunilor supuse riscurilor;

c) stabilirea limitelor expunerii la risc și de monitorizare a acestora, precum și a nivelurilor de competență de aprobare a expunerilor. Limitele stabilite la nivelul activităților și/sau filialelor/reprezentanțelor trebuie corelate cu cele stabilite la nivel de ansamblu al asociației;

d) cerințe de raportare a nivelului de expunere la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri către organele de conducere corespunzătoare;

e) criterii de recrutare și remunerare a personalului, care să stabilească standarde adecvate pentru pregătirea, experiența și integritatea acestuia;

f) participarea periodică, a angajaților implicați în derularea activității de creditare la programe de pregătire profesională de specialitate;

g) monitorizarea sistematică a conformității aplicării procedurilor stabilite pentru riscurile semnificative și soluționarea deficiențelor constatate;

h) identificarea și evaluarea riscurilor semnificative cu luarea în considerare a factorilor interni, precum complexitatea structurii organizatorice, natura activităților desfășurate, calitatea personalului și fluctuația acestuia, și a factorilor externi, precum condițiile economice, schimbările legislative sau legate de mediul concurențial în sistem și progresul tehnologic.

Capitolul IX

REGLEMENTAREA ȘI SUPRAVEGHEREA ACTIVITĂȚII ASOCIAȚIILOR.

REORGANIZAREA ȘI LICHIDAREA ASOCIAȚIEI

Articolul 46. Reglementarea și supravegherea activității asociațiilor

(1) Autoritatea de supraveghere este unicul organ de stat care reglementează și supraveghează activitatea asociațiilor.

(2) În scopul reglementării și supravegherii eficiente a activității asociațiilor și a asociației centrale, autoritatea de supraveghere este împuternicită să aprobe acte normative (regulamente, instrucțiuni, decizii, hotărâri), să efectueze controale asupra activității asociațiilor, să examineze rapoarte, conturi, registre și alte documente și informații, să întreprindă acțiuni și să aplice măsuri în vederea stabilizării activității asociațiilor și implementării prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aferente, să gestioneze fondul de stabilizare, precum și să îndeplinească orice alte acțiuni conform prezentei legi și legislației în vigoare.

(3) Concomitent cu normele de prudență financiară specificate la art.8, autoritatea de supraveghere poate stabili norme neprudențiale referitoare la principiile de asociere, cerințe față de administratori, raportare și audit, în funcție de categoria licenței deținute de asociație, determină modul de atestare a directorului executiv și contabilului-șef, precum și recomandă politici operaționale privind activitatea asociației.

(4) Autoritatea de supraveghere poate exonera asociația de obligația executării uneia sau mai multor prevederi ale actelor sale normative în cazul în care aceasta face parte dintr-un plan de stabilizare financiară de lungă durată.

(5) Autoritatea de supraveghere poate solicita, iar asociațiile și asociația centrală sînt obligate să prezinte, la solicitare, documentele și informațiile necesare executării adecvate a prevederilor prezentei legi.

(6) Conducătorii și angajații autorității de supraveghere vor asigura confidențialitatea informațiilor de care au luat cunoștință în procesul exercitării funcțiilor. Informațiile menționate pot fi dezvăluite în cazurile și în limitele stabilite de legislație. Responsabilitatea pentru încălcarea acestei prevederi este stabilită în conformitate cu legislația.

[Art.46 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

Articolul 47. Reorganizarea asociației

(1) Asociația se reorganizează prin fuziune (contopire sau absorbție) sau prin dezmembrare (divizare sau separare), în temeiurile și în modul stabilite de legislație, cu acordul prealabil al autorității de supraveghere. Reorganizarea prin transformare nu este aplicabilă asociațiilor.

(2) Consiliul asociației (asociațiilor) implicate în procesul de reorganizare va elabora planul de reorganizare, care va fi aprobat de adunarea generală a membrilor asociației (asociațiilor) respective și de autoritatea de supraveghere.

Articolul 48. Lichidarea asociației

(1) Asociația se lichidează în temeiurile și în modul stabilite de legislația civilă, cu excepțiile și derogările prevăzute de prezentul articol.

(2) În afară de temeiurile stabilite de legislația civilă, asociația se lichidează în cazul în care:

- a) autoritatea de supraveghere a retras licența asociației;
- b) asociația nu a depus declarație de eliberare a licenței în decurs de un an de la data înregistrării de stat;

c) în decurs de 2 ani de la data înregistrării de stat sau a obținerii ultimei licențe de activitate, asociația nu a prezentat autorității de supraveghere rapoarte financiare sau specializate și/sau nu a efectuat operații pe nici un cont bancar.

(3) Hotărîrea privind lichidarea benevolă a asociației se va comunica în scris autorității de supraveghere în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării.

(4) Asociația este lichidată de lichidatorul (lichidatorii) numit de adunarea generală a membrilor, la care trec toate împuternicirile de conducere curentă a asociației. Autoritatea de supraveghere poate delega reprezentantul său pentru a fi numit în calitate de lichidator.

(5) Activele rămase după satisfacerea creanțelor creditorilor vor fi distribuite membrilor proporțional cotei de membru, în conformitate cu statutul asociației.

(6) În cazul constatării cel puțin a unuia din cazurile prevăzute la alin.(2) și dacă asociația nu are datorii la bugetul public național, autoritatea de supraveghere poate solicita organului înregistrării de stat inițierea din oficiu a procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice. După confirmarea faptului că asociația nu este fondator al unei alte persoane juridice și nu are filiale și reprezentanțe, organul înregistrării de stat va aproba decizia privind inițierea procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice și va informa autoritatea de supraveghere în termen de 7 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei respective.

(7) În termen de 15 zile lucrătoare de la data recepționării deciziei de inițiere a procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice, autoritatea de supraveghere va publica pe site-ul său oficial și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în două ediții consecutive, un aviz cu privire la inițierea procedurii de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice. Avizul va conține și date cu privire la modalitatea și termenele de înaintare a creanțelor de către creditorii asociației ce urmează a fi radiată, inclusiv de către depunătorii de economii sau de alte persoane interesate, precum și adresa la care acestea pot fi depuse.

(8) Creanțele pot fi înaintate nu mai târziu de 6 luni de la data ultimei publicări a avizului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(9) În termen de 15 zile lucrătoare de la expirarea termenului de înaintare a creanțelor, în cazul lipsei pretențiilor din partea creditorilor, inclusiv a depunătorilor de economii sau a altor persoane interesate, autoritatea de supraveghere informează despre acest fapt organul înregistrării de stat, care, în termen de 3 zile lucrătoare, adoptă din oficiu decizia de radiere a asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice și o radiază. În cazul prezenței pretențiilor din partea creditorilor, inclusiv a depunătorilor de economii sau din partea altor persoane interesate, lichidarea și radierea asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice se efectuează în conformitate cu condițiile generale prevăzute de legislația civilă, autoritatea de supraveghere informînd despre acest fapt organul înregistrării de stat care nu va avea dreptul să decidă din oficiu radierea asociației din Registrul de stat al persoanelor juridice.

(10) La solicitarea autorității de supraveghere, organele Serviciului Fiscal de Stat vor prezenta informații privind lipsa restanțelor asociației față de bugetul public național.

(11) Organele afacerilor interne vor asigura, la solicitarea autorității de supraveghere, ridicarea și distrugerea ștampilei asociației în privința căreia a fost inițiată procedura de radiere din Registrul de stat al persoanelor juridice.

(12) Activitățile întreprinse în conformitate cu prevederile alin.(6)–(11) sînt scutite de orice taxe și plăți aferente.

[Art.48 modificat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

[Art.48 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Capitolul X

ACȚIUNILE ILEGALE ȘI MĂSURILE DE STABILIZARE.

FONDUL DE STABILIZARE FONDUL DE GARANTARE A DEPUNERILOR

Articolul 49. Acțiunile ilegale și măsurile de stabilizare

(1) În cazul în care asociația a încălcat prezenta lege, actele normative ale autorității de supraveghere sau alte acte normative (actele legislative și normative inclusiv și ale autorității de supraveghere), fie s-au admis încălcări la prezentarea rapoartelor financiare și altor rapoarte și informații, fie s-au prezentat date și informații eronate, inclusiv privind indicatorii de prudență financiară (în adresa Asociație Centrale), fie s-a înrăutățit starea financiară a asociației, autoritatea de supraveghere (în colaborare cu Asociația Centrală) este în drept:

a) să emită un avertisment; (să înainteze unele măsuri în vederea avertizării și/sau îndeplinirii unor acțiuni sau inacțiuni în scopul redresării situației asociației)

b) să înainteze avertizări în adresa administratorilor după caz, pînă la suspendarea drepturilor de a deține funcția respectivă, în scopul evitării prejudicierii activității asociației;

c) să încheie cu asociația un acord care prevede măsuri de stabilizare;

d) să emită o decizie privind conformarea cu legislația și/sau implementarea măsurilor de stabilizare;

e) să suspende licența asociației în conformitate cu art.31;

f) să retragă licența asociației.

(2) În cazul constatării situațiilor specificate la alin.(1), autoritatea de supraveghere în conlucrare cu asociația centrală îi poate impune asociației :

a) să nu accepte depuneri de economii;

b) să nu acorde împrumuturi;

c) să nu constituie filiale și reprezentanțe;

d) să nu se angajeze într-un nou tip de activitate;

e) să nu stabilească rate ale dobînzii la împrumuturi și la depuneri de economii la un nivel care ar putea influența negativ situația financiară a asociației;

f) să modifice, să reducă sau să suspende orice activitate pe care o consideră ca fiind excesiv de riscantă;

g) să suspende sau să elibereze administratorii din funcția deținută;

h) să nu achite nici unui administrator sau angajat al asociației suplimente, prime și alte adaosuri la salariul funcției;

i) să se reorganizeze prin fuziune sau dezmembrare

[Art.49 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

[Art.49 modificat prin Legea nr.302-XVI din 25.12.2008, în vigoare 13.02.2009]

Articolul 50. Fondul de stabilizare

(1) Fondul de stabilizare se creează în scopul acordării de asistență asociațiilor prin implementarea măsurilor de stabilizare.

(2) Asociațiile care acceptă depuneri de economii sînt obligate să devină membri și să participe la constituirea fondului de stabilizare.

(3) Fondul de stabilizare este constituit, gestionat și utilizat de autoritatea de supraveghere conform actelor sale normative.

(4) Mijloacele financiare ale fondului de stabilizare se constituie din:

a) contribuțiile inițiale ale asociațiilor;

b) contribuțiile anuale ale asociațiilor;

c) contribuțiile speciale ale asociațiilor;

d) veniturile din investirea resurselor disponibile ale fondului de stabilizare;

e) mijloacele provenite din sursele Guvernului, din donații, din granturi și din asistență financiară externă.

(5) Autoritatea de supraveghere stabilește condițiile, mărimea și termenele de achitare a contribuțiilor specificate la alin.(4) lit.a)-c).

(6) Mijloacele fondului de stabilizare se direcționează în asociații sub formă de:

a) împrumuturi;

b) garanții;

c) răscumpărare a creanțelor din împrumuturi;

d) acordare a asistenței tehnice și de alt gen, implementare a programelor de monitorizare, educaționale și de consultanță în scopul prevenirii insolvenței sau micșorării riscului de insolvență.

Articolul 50 Fondul de garantare a depunerilor. Fondul de supralichități.

(1) Fondul de garantare se creează în scopul asigurării și acordării de asistență asociațiilor prin implimentarea măsurilor de stabilizare și asigurare de lichidități necesare pentru rambursarea depunerilor de economii.

(2) Asociațiile, care acceptă depuneri de economii sînt obligate să participe la constituirea și investirea în fondul de garantare a depunerilor, conform regulamentelor aprobate de autoritatea de supraveghere;

(3) Asociațiile care participă la constituirea și investirea în fondul de garantare a depunerilor sînt obligate să respecte cerințele și indicatorii financiari elaborate de Asociația Centrală și aprobate de autoritatea de supraveghere;

(4) Fondul de garantare a depunerilor se păstrează și se gestionează de către Asociația Centrală conform regulamentelor aprobate de autoritatea de supraveghere;

- (5) În cazul în care depunerile unei asociații devin indisponibile, Fondul, garantează plata acestora fiecărui deponent, indiferent de numărul și mărimea lor sau de monedă în care s-au constituit, plafonul de garantare fiind de 60000 lei moldovenești. Data indisponibilității depunerilor se consideră data de retragere a licenței și de inițiere a procesului de lichidare silită a asociației în legătură cu insolvabilitatea.
- (6) Mijloacele de finanțare al fondului pot fi constituite din:
- Contribuții obligatorii anuale, obligatorii și speciale;
 - contribuții speciale stabilite de Asociația Centrală cu aprobarea autorității de supraveghere în scopul garantării depunerilor investite în active cu grad înalt de risc de nerambursare;
 - veniturile din investirea resurselor disponibile ale fondului de garantare;
 - mijloacele provenite din sursele Guvernului, din donații, din granturi și din asistență financiară externă;
 - veniturile din investițiile efectuate din supralichiditățile acumulate la fondul de garantare.
- (7) Mijloacele financiare pot fi utilizate și investite sub formă de:
- conturi curente, depozite bancare la vedere și la termen;
 - valori mobiliare de stat;
 - împrumuturi pe termen scurt asociațiilor pentru rambursarea depunerilor de economii
 - garanții;
 - răscumpărarea creanțelor în scopul redresării situației asociației;
 - rambursarea depunerilor de economii al asociației.
- (8) Modul și condițiile de formare și gestionare a mijloacelor financiare ale fondului de garantare vor fi stabilite în regulamentele autorității de supraveghere.
- (9) Fondul de supralichidități se crează și se gestionează de Asociația Centrală;
- (10) Mijloacele financiare a Fondului de Supralichidități se constituie din investițiile asociațiilor din mijloacele financiare disponibile în baza unui contract de investiții, care respectă cerințele regulamentelor autorității de supraveghere;
- (11) Asociația Centrală poate investi acest fond în:
- conturi curente, depozite bancare la vedere și la termen;
 - valori mobiliare de stat;
 - împrumuturi asociațiilor pentru recreditarea membrilor.

Capitolul XI ASOCIAȚIA CENTRALĂ

Articolul 51. Scopul și principiile activității asociației centrale

(1) Asociația centrală are drept scop contribuția la dezvoltarea durabilă a asociațiilor și îmbunătățirea calității serviciilor acordate de către acestea membrilor lor.

(2) Activitatea în scopul gestionării intereselor lor comune, asigurării respectării dispozițiilor legale și a reglementărilor interne, aplicabile tuturor membrilor asociației, prin exercitarea monitorizării și auditării rapoartelor financiare, supravegherea conduitei de piață și asupra organizării și funcționării acestora, precum și alte atribuții stabilite de prezenta lege;

(2) Principiile de asociere a membrilor asociației centrale sînt:

a) caracterul benevol al asocierii asociațiilor, cu excepția prevăzută la lit.e), și libera disociere, în conformitate cu legislația;

a) alegerea, prin vot, a organelor proprii de conducere și a comisiei de cenzori, în conformitate cu legislația;

b) participarea asociațiilor membre, prin reprezentanții lor, în organele de conducere și de control ale asociației centrale;

c) deținerea de către fiecare membru a unui singur vot la adunarea generală a membrilor asociației centrale;

d) prestarea de servicii doar asociațiilor membre;

e) participarea obligatorie în asociația centrală a tuturor asociațiilor care acceptă depuneri de economii ale membrilor.

La lit.e) se exclude textul "care acceptă depuneri de economii ale membrilor".

Articolul 52. Activitatea asociației centrale

(1) Asociația centrală care dispune de licență este în drept:

(1) Activitatea asociației centrale este nonprofit și are la bază următoarele obiective:

a) să acorde asociațiilor împrumuturi și servicii aferente împrumuturilor;

b) să accepte de la asociații investiții contribuții de lichidități în fondul de garantare a depunerilor și să administreze acest fond;

să accepte investiții în fondul de supralichidități și să gestioneze acest fond;

c) să acorde asociațiilor asistență din fondul de lichidități în vederea menținerii lichidității acestora;

d) să reprezinte interesele asociațiilor în relațiile cu instituțiile și organizațiile private, cu autoritățile publice, inclusiv cu instanțele judecătorești, în conformitate cu legislația;

e) să organizeze procesul de instruire a personalului asociațiilor;

f) să acorde asistență metodică asociațiilor;

g) să prezinte autorității de supraveghere, după caz, propuneri privind necesitatea aplicării măsurilor de stabilizare, propuneri privind suspendarea din funcție a administratorului a asociațiilor;

h) să investească resursele financiare disponibile;

i) să acorde asociațiilor servicii fiduciare și de intermediere la plasarea fondurilor și rezervelor acestora în diverse instrumente financiare;

j) să obțină resurse creditare de pe piața financiară și de la organizații internaționale;

k) să stabilească procedurile operaționale unice pentru desfășurarea activității asociațiilor;

l) să prezinte propuneri autorității de supraveghere privind perfecționarea actelor normative ce reglementează activitatea asociațiilor;

m) să efectueze activități delegate de autoritatea de supraveghere în baza acordului respectiv;

Lit.m) se expune în redacție nouă:

m) să efectueze activități delegate de autoritatea de supraveghere în baza acordului respectiv, inclusiv:

- supravegherea asociațiilor care dețin licență de categoria A, B, și C prin efectuarea controalelor documentare din oficiu și la sediul acestora, conform planului anual de audit intern (de regularitate (conformitate), de gestiune și de performanță al asociațiilor), coordonat cu autoritatea de supraveghere;

- elaborarea și aprobarea regulamentului de control intern, audit intern și administrarea riscurilor semnificative, Codului de bună conduită în sistemul uniunilor de credit și alte standarde financiare prudențiale, regulilor interne de creditare, care să se refere cel puțin la bonitatea beneficiarului, la criteriile și la condițiile acordării creditului, coordonate cu autoritatea de supraveghere;

- primirea, verificarea și centralizarea rapoartelor financiare ale asociațiilor, în vederea depunerii la autoritatea de supraveghere în termenele stabilite de legislație;

- publicarea pe pagina web oficială a raportului anual de activitate al asociației centrale și de funcționare al sistemului uniunilor de credit, precum și publicarea datelor statistice privind activitatea trimestrială și anuală a uniunilor de credit.

n) să efectueze alte activități prevăzute de statut, care nu contravin legislației.

(2) Pentru satisfacerea necesităților sistemului de asociații, asociația centrală poate constitui societăți comerciale și/sau poate participa la capitalul lor social în temeiul hotărârii adunării generale a membrilor asociației centrale și acordului în scris al autorității de supraveghere.

(3) La efectuarea activităților menționate la alin.(1) și (2), asociația centrală este obligată să respecte cerințele și limitele stabilite de legislație, inclusiv de actele normative ale autorității de supraveghere.

(4) Prevederile art.7 alin.(1) și (2) se aplică asociațiilor centrale în măsura în care nu contravin prezentului articol.

Articolul 53. Membrii asociației centrale

(1) Asociația obține calitatea de membru al asociației centrale după aprobarea cererii sale de către consiliul asociației centrale și după achitarea cotei de membru, conform statutului asociației centrale.

(2) Evidența membrilor asociației centrale se menține în registrul membrilor, ținut de consiliul asociației centrale.

(3) Membrul asociației centrale este în drept:

a) să desemneze reprezentantul său pentru participare în organele de conducere și de control ale asociației centrale;

b) să beneficieze de împrumuturi, garanții și alte servicii, oferite de asociația centrală și prevăzute în prezenta lege și în statutul asociației centrale, în modul și în condițiile stabilite de statut și de contractele încheiate cu asociația centrală;

- c) să efectueze investiții în fondul de lichidități;
- d) să solicite și să primească informații privind activitatea asociației centrale, să ia cunoștință de documentele acesteia, în baza prevederilor statutului și a deciziilor referitoare la păstrarea confidențialității informației;
- e) să beneficieze de alte drepturi prevăzute de legislație și de statut.

(4) Membrul asociației centrale este obligat:

- a) să respecte legislația, inclusiv actele normative privind asociația centrală, statutul, regulamentele interne ale acesteia;
- b) să depună cota de membru și alte contribuții financiare stabilite de statut, de deciziile organelor de conducere ale asociației centrale, de actele normative ale autorității de supraveghere.

(5) Asociația își încetează calitatea de membru al asociației centrale în caz de:

a) retragere din componența acesteia;

a) încetare a activității în rezultatul unui proces de reorganizare sau de lichidare a acesteia;

b) excludere, în modul stabilit de statut;

b) excludere, în modul stabilit de prezenta lege, dacă asociația nu a început activitatea pentru care a fost licențiată în decurs de un an de la data deciziei privind eliberarea licenței sau împotriva asociației este intentat un proces de insolvabilitate;

c) retragere a licenței.

(6) Mijloacele financiare ale asociației depuse în asociația centrală pentru asigurarea lichidității se restituie în modul și în condițiile stabilite de actele normative ale autorității de supraveghere.

Articolul 54. Constituirea și licențierea asociației centrale

(1) Asociația centrală se constituie prin hotărâre a adunării generale a fondatorilor.

(2) Asociația centrală este fondată de cel puțin 25 de asociații.

(2) În vederea realizării sarcinilor statutare asociația centrală poate constitui reprezentanțe teritoriale.

(3) Adunarea generală a fondatorilor:

- a) hotărăște asupra constituirii asociației centrale;
- b) aprobă statutul asociației centrale;
- c) alege componența consiliului și a comisiei de cenzori;
- d) stabilește persoanele împuternicite să reprezinte asociația centrală la înregistrarea acesteia;
- e) soluționează alte probleme privind inițierea activității asociației centrale.

(4) Documentele de constituire ale asociației centrale și cerințele față de acestea sînt analogice celor stabilite la art.25 alin.(4) și (5) pentru asociații.

(5) Asociația centrală deține licență care este valabilă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Articolul 55. Organele de conducere și de control ale asociației centrale. Auditul

(1) Organele de conducere ale asociației centrale sînt:

a) adunarea generală a membrilor;

b) consiliul;

c) organul executiv.

(2) Organul de control al asociației centrale este comisia de cenzori.

(3) Competențele adunării generale, ale consiliului, comisiei de cenzori, organului executiv, precum și procedurile de activitate ale acestora sînt analogice celor stabilite la art.36-43 pentru asociații, cu particularitățile specificate în prezentul articol.

(4) Cerințele față de administratorii asociației centrale sînt analogice celor stabilite la art.12 pentru administratorii asociațiilor. Membrii consiliului asociației și ai comisiei de cenzori a acesteia pot fi membri ai consiliului asociației centrale și ai comisiei de cenzori a acesteia. Directorul executiv al asociației poate fi membru al consiliului asociației centrale în cazul cînd este membru al asociației pe care o gestionează. Autoritatea de supraveghere poate stabili cerințe specifice față de administratorii asociației centrale.

(5) Membrii consiliului și ai comisiei de cenzori sînt aleși de adunarea generală a membrilor asociației centrale, prin vot secret, pe o perioadă de 4 ani, cu condiția realegerii a cel puțin jumătate din membri la fiecare 2 ani. În prima componentă a consiliului și a comisiei de cenzori, cel puțin jumătate din membri vor fi aleși pe o perioadă de 2 ani.

(6) Consiliul este compus din cel puțin 5 membri, care aleg președintele consiliului.

(7) În scopul identificării candidaților pentru funcția de membru al consiliului și al comisiei de cenzori, consiliul formează comitetul de nominalizare, care prezintă asociațiilor membre lista candidaților cu cel puțin o săptămîină înainte de data desfășurării adunării generale. Candidații suplimentari pot fi înaintați în cadrul adunării generale prin acordul în scris a cel puțin 5 membri ai asociației centrale.

(8) Consiliul numește organul executiv și aprobă candidaturile propuse de organul executiv la funcțiile de conducere ale asociației centrale.

(9) Membri ai comisiei de cenzori pot fi reprezentanții asociațiilor membre **sau auditori interni**, sau alte persoane care corespund criteriilor minime de eligibilitate stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere. **În calitate de membru al comisiei de cenzori nu pot fi desemnate persoane care:**

a) sînt rude sau soți cu membrii organelor de conducere ale asociației centrale;

b) prin legislație sau prin hotărîre a instanței judecătorești, este lipsită de dreptul de a deține funcția respectivă, a fost implicată în gestiune frauduloasă, abuz de serviciu sau de încredere, fals, înșelăciune, delapidare, mărturie mincinoasă, dare sau luare de mită;

e) are antecedente penale nestinse.

(10) La propunerea comisiei de cenzori, adunarea generală aprobă auditorul asociației centrale. Unul și același auditor nu poate fi aprobat trei ani consecutiv.

(11) În vederea realizării competenței sale, comisia de cenzori:

a) verifică modul în care este administrat patrimoniul asociației centrale;

b) întocmește rapoarte pe care le prezintă adunării generale a membrilor asociației centrale;

c) participă la ședințele consiliului fără drept de vot;

d) supraveghează și verifică, cel puțin trimestrial, activitatea economico-financiară, gestionarea fondului de lichidități și a fondului de stabilizare, și alte aspecte prevăzute de statutul asociației centrale;

e) întocmesc acte de verificare scrise privind rezultatele controalelor efectuate și, după caz, dacă se constată abateri grave de la statut sau legislație, propun consiliului examinarea chestiunii cu privire la suspendarea sau concedierea din funcție a persoanelor vinovate;

f) răspund solidar, conform normelor legale, pentru neexercitarea sau exercitarea necorespunzătoare a obligațiilor asumate ca urmare a alegerii în această funcție;

g) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de statutul asociației centrale și de reglementările legale.

(11) Societatea de audit sau auditorul întreprinzător individual va efectua auditul asociației centrale în termen de 4 luni după expirarea anului financiar și va prezenta raportul de audit organelor de conducere și de control ale asociației centrale și autorității de supraveghere în termen de 10 zile de la data întocmirii lui.

[Art.55 completat prin Legea nr.95 din 03.05.2012, în vigoare 20.07.2012]

(11) Autoritatea de supraveghere va efectua controlul respectării legislației de către asociația centrală anual, în termen de 4 luni după expirarea anului financiar.

(12) În vederea realizării competenței de supraveghere a asociațiilor, conform prezentei legi, asociația centrală trebuie să constituie o subdiviziune internă specializată de audit intern, responsabilă de:

a) supravegherea auditorilor interni, care nu pot îndeplini și funcții de conducere sau alte funcții în cadrul asociațiilor sau alte entități economice, dețin competența și experiența necesară pentru a evalua activitatea asociației și au o înțelegere clară a rolului său în exercitarea funcției de audit intern;

b) elaborarea și aprobarea regulamentului de control intern, audit intern și administrarea riscurilor semnificative, Codului de bună conduită în sistemul uniunilor de credit și alte standarde financiare prudențiale, Codul de conduită a auditorului intern, precum și de asigurarea respectării prevederilor acestora și a legislației în ansamblu;

c) revizuirea permanentă a activităților de control în vederea creșterii eficienței acestora și nivelului de profesionalism a auditorilor interni;

d) primirea rapoartelor de audit intern, elaborarea și aprobarea de comun cu organele de conducere a planului de măsuri și recomandări pentru îmbunătățirea indicatorilor financiari și de performanță, precum și înlăturarea abaterilor de la legislație;

e) asigurarea că organele cu funcție de conducere implementează planul de măsuri aprobat, iau măsurile de remediere necesare pentru a soluționa deficiențele identificate în activitatea operațională și de conformitate, precum și a altor probleme identificate de auditorii interni;

f) adecvarea și funcționarea eficientă a sistemului de control intern și a auditului intern;

g) informarea și cooperarea cu autoritatea de supraveghere în vederea îmbunătățirii standardelor de supraveghere, coordonarea planului de audit intern, aplicării măsurilor de stabilizare, aprobarea planului de reorganizare, după caz, și a măsurilor de sancționare conform legislației.

(13) Statutul auditorului intern trebuie să prevadă dreptul de inițiativă și autoritatea acestuia de a comunica cu personalul uniunii de credit, de a examina orice activitate, structură internă, precum și accesul acestuia la orice înregistrări, documente și informații interne, inclusiv la informații destinate organelor cu funcție de conducere și de decizie, precum și la procese-verbale și alte materiale cu caracter similar, care prezintă relevanță în îndeplinirea atribuțiilor sale.

(14) În activitatea sa, auditorii interni trebuie să asigure respectarea următoarelor cerințe:

a) orice recomandări pentru remedieri semnificative sau de altă natură, făcute în cadrul misiunilor de audit intern, trebuie să fie comunicate direct organelor de conducere a asociației;

b) să fie corecți, onești și incoruptibili, să respecte prevederile legale și reglementările interne ale asociației centrale aferente atribuțiilor funcționale și să comunice informații potrivit cerințelor legale și standardelor de audit intern;

c) să fie prudenți în utilizarea informațiilor colectate în exercitarea activității și să asigure protejarea acestor informații și respectarea cerințelor de confidențialitate a acestora;

d) nu vor utiliza informațiile colectate pentru obținerea unor avantaje personale sau în orice mod care ar fi contrar prevederilor legale ori în detrimentul obiectivelor de activitate a asociației;

e) alte cerințe stabilite de legislație și standardele de audit intern.

(15) Fără a prejudicia obiectivitatea și imparțialitatea auditului intern, la cererea organelor cu funcție de conducere ale asociației, auditorul intern poate să exprime opinii legate de modul în care principiile de control intern sînt respectate în unele situații specifice, cum ar fi: procedura de reorganizare, demararea unor noi activități financiare sau riscante, constituirea sau reorganizarea sistemelor de control al administrării riscurilor, a sistemelor informaționale sau informatice, precum și pot acorda consultanță asupra unor operațiuni sau activități pentru care au avut anterior responsabilități sau asupra cărora au exercitat misiuni de audit intern, în conformitate cu standardele de audit intern.

Articolul 56. Statutul asociației centrale

(1) În statutul asociației centrale se vor indica date analogice celor stabilite la art.26 pentru asociații, cu excepția alin.(1) lit.e), în care se va indica denumirea asociației, numărul de identificare, sediul acesteia.

(2) În statutul asociației centrale se pot include și alte prevederi, ce nu contravin legislației, inclusiv referitoare la relațiile dintre membrii asociației centrale, dintre asociația centrală și persoanele terțe.

Capitolul XII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 57. Dispoziții tranzitorii

(1) Licențele valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile pînă la data expirării valabilității lor, cu condiția conformării activității, operațiunilor și documentelor asociațiilor prevederilor prezentei legi și actelor normative ale autorității de supraveghere în termenul stabilit de aceasta prin act normativ, dar care nu va depăși 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Asociațiile care vor corespunde cerințelor pentru licențele de categoria A vor activa nelimitat în baza licențelor valabile la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Pînă la aducerea activității, operațiunilor și documentelor în conformitate cu prezenta lege și cu actele normative ale autorității de supraveghere, asociațiile vor activa în limitele teritoriale actuale și vor efectua activități permise de licența valabilă, și anume: acordarea de împrumuturi și acceptarea depunerilor de economii.

(3) Pînă la aducerea în conformitate cu prezenta lege, statutele și regulamentele interne ale asociațiilor se vor aplica în măsura în care nu contravin prezentei legi.

(4) Asociațiile sînt scutite de achitarea taxei pentru înregistrarea modificărilor la statutele lor, modificări impuse de prezenta lege.

Articolul 58. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2008, cu excepția art.50-56 și a prevederilor referitoare la fondul de lichidități și fondul de stabilizare, care se vor pune în aplicare la expirarea a 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Guvernul, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi:

- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege și va adopta actele normative necesare executării acesteia.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea nr.1505-XIII din 18 februarie 1998 privind asociațiile de economii și împrumut ale cetățenilor, cu modificările și completările ulterioare.

(4) La data intrării în vigoare a prezentei legi, membrii asociației de economii și împrumut existenți obțin calitatea de membru asociat.

(5) Asociația de economii și împrumut, în termen de 5 ani de la data publicării prezentei legi, își va conforma activitatea, statutul și regulamentele interne în conformitate cu prezenta lege.

(6) Asociațiile centrale existente, la data intrării în vigoare a prezentei legi, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, sînt obligate să organizeze procedura de reorganizare prin fuziune conform legislației.

Handwritten title or subject line.

First paragraph of handwritten text.

Second paragraph of handwritten text.

Third paragraph of handwritten text.

Fourth paragraph of handwritten text.

Fifth paragraph of handwritten text.